

A FELSŐBORSODI REF. EGYHÁZMEGYE

1917. ÉVI AUGUSZTUS HÓ 23-IK NAPJÁN SAJÓSZENTPÉTEREN
TARTOTT ŐSZI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:
SZENTMÁRTONI DÁNIEL
EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

NYOMATOTT:
BLASZ ÉS ÁBRAHÁM KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
EDELÉNYBEN, 1917.

A FELSŐBORSODI REF. EGYZHÁZMEGYE

1917. ÉVI AUGUSZTUS HÓ 23-IK NAPJÁN SAJÓSZENTPÉTEREN
TARTOTT ŐSZI KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:
SZENTMÁRTONI DÁNIEL
EGYZHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

NYOMATOTT:
BLASZ ÉS ÁBRAHÁM KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
EDELÉNYBEN, 1917.

A Felsőborsodi Ref. Egyházmegye 1917. évi augusztus hó
23-án Sajószentpéteren tartott őszi közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak:

Vadászy Pál
esperes

Ragályi Béla
e. m. gondnok

elnöklete alatt:

Botos József
Elek József
Barna Gyula
Kazay Géza
papi tanácsbírák.

Miklós Ödön
Zsóry György
Bónis Aladár
Dr. Orbán Barna
Szatmáry K. Pál
világi tanácsbírák.

Szentmártoni Dániel egyházi főjegyző.

Dr. Nagy Barna világi főjegyző és ügyész

Bartha Gyula egyházi aljegyző

Benőcs Zsigmond világi aljegyző

Svingor József egyházmegyei dékán

Bálint János, Bartha Mihály, Batta József, Cseh József, Csiky József, Dakó Lajos, Demeter Bertalan, Hubai Mihály, Kerekes János, id. Körössy István, ifj. Körössy István, László Sándor, Lenkey Gyula, Lökös Sándor, Pataky János, Pozsga József, Svingor Jenő, Szabó Lajos, Tóth József, Tussay János, Varga

Imre lelkészek. *ifj. Balogh István, Illyés János, Jakab István, Körössy József, Osváth József, Salamon Gyula* s. lelkészek.

A tanító testület részéről: *Gööz Ferencz, Sziügyi László.*

Ezeken kívül az egyházak képviselői, tanítók és vendégek szép számban.

1. A sajjószentpéteri ref. templomban tartott isteni tisztelet után, melyen Körössy József szendrői s. lelkész imádkozott, átmenve a városháza nagy tanácstermébe, itt esperesünk emelte lelkünköt Istenhez a következő szép imával:

Felséges Isten, édes jó Atyánk! szent tisztelettel borulunk le előtted ez alkalommal, midőn egyházi és iskolai életünk oltára körül összegyülekezve akarjuk leróni irántad érzett hálatartozásunkat; egyszersmind hogy az emberiség nagy eszményeiért: az igazság, a békesség, a szeretet szent lelkeért imádkozzunk, hogy e halványulni kezdő nagy csillagok fényét gyujtsd fel jobban előttünk a véráldozatok megunt emberiség előtt, mely már megfeledkezve emberi magas rendeltetéséről, a vad állatok őrzöngő szerepét öltötte fel, hogy azokkal mintegy versenyezve álljon a világtörténet, majd a menyei bíró széke elé, mintegy kérve, keresve a választ azon nagy kérdésre, hogy melyik az érdemesebb e nem irigylendő elsőség elnyerésére.

Te tudod legjobban jó Atyánk! hogy e már régen pusztító világháboruban mivé lett a te képedre teremtett emberiség erkölcsi értéke, hová sülyedt le az a felséges hivatás, melyre őt teremtetted.

Szüntesd meg óh Uram! e világháboru borzalmaít, melyekkel a népek, a nemzetek egymást pusztítják, sa nyargatják. Szégyenítsd meg e nagy vérfürdők rendezőit,

kik hatalmukkal visszaélve nem a népek hanem a maguk szavában látják az Isten szavát és a békét sóvárgó nemzetek kéréseire még nagyobb foku mészárlással felelnek, viszhangra sem érdemesítve a szétszórt csontok és hullák emléke felett kesergő szivek panaszait és fájdalmas sóhajtásait. Pedig nem hisszük, óh Atyánk! hogy te a vérfürdőkben, az özvegyek és árvák könnyeiben és sóhajtásaiban gyönyörködnél, a melyek mintha Jézus virágvasárnapi könnyei és sóhajtásai volnának. De mig hőseink a harctéren küzdenek: addig mi itthon harcolunk egymással, a családi fészkek itthon maradt lakói, az irigység, a gyűlölet, a rágalom éles nyilaival, ellenfelekből sokszor ellenségekké fajulva. Hozd el óh Uram! minél előbb ezt a kinos helyzetet megszüntető békét, melynek olajága hordozására nem galamb, de talán már madár sincs, vagy talán már nem is mer vállalkozni. Szüld ujjá a 400 éves reformátio szellemével a nemzetek, népek, hatalmasok lelkét, szívét, erkölcsi felfogását, hogy necsak fentre, hanem alant is gondoljanak és hogy e nemzetünknek millió meg millió sebtől vérező testét kovászként átható jótékony nemzeti szellem kunyhókban és palotákban egészséges közfelfogást, új életet teremtsen és ez által a protestantizmusnak is hasznára lehessen.

Minket pedig, — kik ez idő szerint oltárod körül forgolódunk — áldj meg egymást megértő és megbecsülő szeretettel, hogy tetteink a te dicsőségedre, egyházaink, iskoláink, főleg pedig szenvedő hazánk javára és boldogítására szolgáljanak.

Amen.

2. Ragályi Béla egyházmegyei gondnokunk következő alkalmi beszéddel nyitotta meg közgyűlésünket:

Szívélyesen üdvözlöm az egyház ügyeinek intézése végett egybegyűlt egyházmegyei tisztviselői kart, az

egyházak képviselőit: a lelkész, gondnok és tanító urakat, a közgyűlés minden tagját és az érdeklődő közönséget!

Nagytszteletü egyházmegyei közgyűlés!

A nagy világháboru immár negyedik esztendejében a jelen alkalommal hetedik rendes közgyűlésünket tartjuk a háboru gondjai és aggodalmai közepette. A harctéren küzdő hőseink sorában mutatkozó nagy veszteségek fölött érzett fájdalom, az itthonmaradottak körében éretők érzett aggodás, a háboru okozta kényszerű nélkülözések és korlátozások folytán a népek és nemzetek lelkiületében általában mind nagyobb elemi erővel nyilatkozik meg az óhajtvá várt béke után való vágyakozás! Ám ez iránt táplált reményeink nem képesek valóra válni. Ádáz ellenségeink minden igyekezetükkel újabb és újabb ellenségeket állítanak ellenünk sorompóba; — sikerült megnyerniök ellenünk szövetségesül az Észak-amerikai Uniót, a melynek még nem is oly régen a hivatott békeapostol szerepében hivalkodó hipokrita elnöke álarcát eldobva most már nyíltan segítve őket, a mit — bár leplezve — hadi eszközök szállításával eddig is cselekedett, a tengerek szabadsága megőrzésének hamis ürügye alatt most már nyíltan ellenségeink sorába állott.

Álnok diplomáciájuk mesterkedő művészete minden erőlködésével reánk, illetve hű szövetségesünkre törekszik háritani — a farkas és bárány meséjének példája nyomán — a háboru okozta odiumát! s igyekszik megakadályozni a népek béke vágyának érvényesülését!

Hogy mit hoz a jövő? azt véges emberi elme ma előre nem tudhatja, de biznunk kell a Mindenható igazságos kegyelmében, hogy végtére is az igaz ügyet vezérlendi diadalra.

A háborus viszonyok okozta aggodalmak között is a

folyó esztendőben egyházi téren két nevezetesebb esemény köti le érdeklődésünket, tölti el várakozással kebleinket.

Az egyik : a reformációnak négyszázados évfordulója, melynek megünneplése — bizva reméljük — bizonyára méltó leend az alkalom nagy jelentőségü voltához !

A másik : az alkotmányozó zsinatnak folyó évi október hó 22-ikére történt egybehívása. — A tiz év előtt életbeléptetett egyházi törvények hiányait, a gyakorlati élet tapasztalatai által beigazolt fogyatkozásait pótolni, esetleg téves rendelkezéseit javítani, helyesbiteni leend feladata, hivatása ezen zsinatunknak, hogy ily nagy körültekintést, komoly higgadt megfontolást igénylő munka végezhető-e sikerrel a mostani gondterhes, ideges háborus időben ? azt nem én vagyok hivatva eldönteni ! Ám Isten segítő kegyelme mellett reméljük a legjobbat !

A hazafiui aggodalom és bizakodó reménység változó érzelmei között még egyszer szívélyesen üdvözlöm az egybegyülteket s magamat nagyrabecsült jóindulatukba ajánlva, a közgyűlést megnyitom !

3. Olvastatott a sajoszentpéteri járás főszolgabirájának 3733/1917 számú végzése, mely szerint jelen közgyűlésünk megtartását engedélyezi.

Tudomásul szolgál.

4. Esperes felolvassa következő jelentését :

Nagytiszteletü egyházmegyei közgyűlés !

Tavaszi közgyűlésünk óta egyházmegyénk életében nagyobb esemény — amiről számot kellene adnom esperesi jelentésemben — nem történt. Türtük, szenvedtük a nagy világháboru hullámcsapásait, melyeket még

jobban súlyosbított az időjárás mostohasága és a nagy drágaság, mely majdnem elbirhatatlan terheket rakott vállainkra; úgy hogy most nekünk ezekkel együtt három nagy ellenségünk van, melyekkel végig kell küzdeni a ránk váró telet, s várni egy jobb, egy viditőbb tavaszt, mely nyugbe fagyott reményeinket felszabadítja, és jobb jövővel biztató képekkel csalogat a jövendő felé. Óh vajha valóra válnának minél előbb e csalogató képek, hogy azoknak minden vonása egy-egy reménybimbó kifejlését jelezné s csak kis részben is kárpótolná a sok és nagy veszteségeket, melyek mint egyházi, úgy polgári, nemzeti életünkben is fejlődésünk, haladásunk kérekkötői évtizedekre kiható kárpótlást várnak a terhekkal megrakott jövőtől.

Legelső és legfőbb vágya imaszerű bő óhajtaása úgy nemzetünknek, mint a civilizált világnak a világháborút megszüntető béke, mit oly sóvárogva, esdekelve várunk már a véráldozatoktól megborzadt emberiség. Azt mondhatjuk, hogy a béke olyan mint a gyümölcs, mit megérve kell leszakítani, mert csak akkor lesz élvezhető. Óh vajha ez a negyedik ősz már megérlelné, hogy azt megízlelhettünk s a lelkünkre boruló gyász alól felszabadult lélek örömeivel nevezhetnők el ez évet a béke évének, hogy e világtörténelmi nagy esemény a reformáció 400 éves jubileumával összetalálkozva egy jobb, békésebb jövő melegágya lehetne, mely könnyekkel öntözött, gyászos sóhajtasoktól szikkasztott földjéből a szuronyerdőket megszüntető „örök béke“ ideális nagy eseménye nőné ki magát, hogy annak terebélyes fája alatt kipihenhetné magát a világ legnagyobb háborujában vérvesztésig megkínzott emberiség, mely szárazon és vizen, víz alatt és a levegőben adta mézár-székre a maga áldozatait, a tudomány, művészet, ipar, és földmivelés alkotásaira mitssem adva, sőt azokban évszázadok műkincseit, intézményes produktumait meg-

semmisítve. Óh mert e kinteljes háboru egy valódi gigászi harc, minőről az emberiségnek még fogalma sem volt, mely a fegyvernemeket a háboru eszközeit oly fantasztikus formákkal szaporította, minőkről a legmerészebb költők sem álmodtak, melyben az emberi lángelme csodás ötletei, mesébe illő alkotásai, sokszor vakmerősége kápráztatja nemzedékünket, egy és ugyanazon pillanatokban az isteni adomány nemessége és a brutális állatiasság rettentő versenyben láthatók a hadviselő felekben. Ezt siratjuk, ezt könnyezzük mi is, kik oly sok kereszt alatt nyögünk, kisirt szemű hazánk, nemzetünk Gecsemáné kertjében.

De biztat a remény, hogy a sok özvegy és árva könnyei sóhajtásai előtt megnyilik az ég és a lövész árkokból felszálló hő ima, egyesülve a siró özvegyek és kesergő árvák jaj szavaival viszhangra talál az örök Isten-ség kegyelme előtt, és „minden könnyüvel jajjal, könnyebbül sorsunk egy bajjal.“ Ez a hit, ez a biztató remény csalogató képe kezd előttünk hol derültebb, hol borongós vonásokkal fel-feltünedezni a láthatáron, úgy hogy sokszor azt hisszük, hogy utban van a béke, amikor egy véletlenül jött sorsfordulat ismét meg foszt e csüggedő reményeinktől is.

Valóban felséges dolog volna, ha ezen protestáns egyházainkra nézve epochálisnak mondható évet ez a két nagy esemény megörökítené. A csatamezőket bejárná a béke anygala és az ott hallott jajszavakban nyilatkozó mélységes nemzeti fájdalom hatása alatt könnyörülvén a bűnös, hitetlen emberi gőgön: megállana a Vittembergi vár templom ajtajánál és béke szózatával lerontaná a megátalkodott bosszu, gyűlölettség Jerikó falait és megfogyott, de meg nem tört nemzetünk ajakán megszólalna az adventi himnusz rég nem hallott hangja, mely vezetne bennünket a várva-várt béke anygala-

lának jászolbölcsőjéhez, mint egykor a keleti bölcseket vezeté a betlehemi csillag az Idvezitőhöz. De bármint legyen is az események fejlődése, meg kell szivlelnünk e 400 éves nagy eszme forduló pontját bele kell vinnünk e nagy nap emlékét, jelentőségét, fontosságát, tisztító erejét egyházunk életébe, hogy ne csak külsőleg, intézményesen legyen az jegyzőkönyveinkben, alkotásokban megörökítve, hanem belsőleg, a lelki, a vallás erkölcsi élet mezején is, hogy ez uton jöjjön egy új reformáció, mely — mint a tűz a vasat — tisztítsa meg, szülje újjá a háboru tűzében kipróbált emberi lelkeket. E nagy jelentőségű munkatéren nekünk lelkészeknek, tanítóknak kell előljárnunk, hitben, szeretetben, jótettekben, mert a hit jótettek nélkül megholt állat, egyik a másikat szüli és kiegészíti.

E hitet, e vallásos buzgóságot kell feléleszteni, ápolni hiveink életében, mit nem csak hivatalos kötelességünk tudata, hanem a külső, bennünket irányító és kötelező egyházi törvény is előír és szigoruan vesz egyházi felsőbbségünk az egyházkerület is. És méltán, mert ha a lelkész nem megy elől állásából eredő jó példával, az istenitisztelek megtartásával, hogy kívánhatjuk azt a hivektől? Egyházker. közgyűlésünk az istenitisztelek megtartásának nagy fontosságú ügyét állandóan napirenden tartja és az espersektől az egyházlátogatók által beszerzett adatok alapján táblázatos kimutatást kíván, minek mintája a folyó évi tavaszi e. ker. j. könyv 46-ik pontjában közölve is van. Teljes bizalommal kérem tehát lelkész társaimat, hogy tegyék hiven e tekintetben is kötelességeiket, hogy harangoztassanak minden nap és elmenvén a templomba imádkozzanak is éneklés után, ne mentegessük magunkat a templom ürességével, ne hogy azt mondják, hogy a szívünk üres. Nem embernek, hanem Istennek imádkozunk.

Ha titkon ajtónkat behajtva és magánosan sóhajtva imád-ságunkat jól esik elmondani családi hajlékunkban; hogy ne volna szép és felemelő dolog a templomban is ezt tenni?! Figyelmökbe ajánlom lelkész társaimnak a fent említett táblázatos kimutatást, minek pontos kitöltéséhez lelkiismeretesen ragaszkodni fogunk.

A rendes istenitisztelek sorából érzékénél, fontos-ságánál fogva önként emelkedik ki e f. évben a reform-mátói 400 éves évfordulati ünnepélyének megtartása, a mire felsőbb egyházi hatóságaink jó előre felhívták figyelmünket, összekötve e jubiláris évet egyházkerületünk a sárospataki főiskola segélyezésére személyenként 1—1 korona adó kivetésével, f. évi dec. 31-ig leendő befizetésével. Igen szép és hálaára kötelező lenne, ha az egyházak és az adakozásra felhívott nagy közönség megértve e nagy kulturális célt — felbuzdulna az adakozásra. De sajnos, az eddigi tapasztalatok átlagban azt mutatják, hogy az egyháztagek hidegek, sőt feltűnően közönyösek, szűkkeblűek az eszme iránt. A mostani nyomasztó helyzet, — midőn a természet is mostohává lett irántunk — nem alkalmas a legszentebb adakozási célok elérésére sem, habár népünk anyagi helyzete sok tekintetben ellenkezőt mutat. A cél szolgálatába kell tehát állani nekünk lelkészeknek itt is, mint mindenütt, a hol egyházainkon és azok intézményein segíteni kell. Itt is nekünk kell a fronton állani és kezünkbe venni az ügy lebonyolítását, habár keserű gyümölcsöket hoz is sok helyen számunkra. De ha keserűt hoz is: édes lesz a jótett öntudatától, vagy legalább tűrhető. Ne riadjunk vissza a terhek sokaságától, mert mint a madarak röptét nem nehezíti, sőt könnyíti a tollak sokasága: ugy a krisztusi teher is annál könnyebb, minél nagyobb.

Teljes tisztelettel kérem fel a lelkész és tanító urakat, hogy ugy a konvent, mint az egyházkerületi köz-

gyűlés 6-ik sz. határozatából kifolyólag a jövő hó vagy is szeptember 17-én minden iskolánkban Tompa-ünnepélyt tartsanak; ez által is kifejezést adjanak a virágok költője iránti mély szeretetöknek és bámulatuknak, ki mint közéletünk szülötte, mint sárospataki növendék, egyházkerületünk nagy papja, a muzsa fölként kegyeltje, bibliás lantosa, örök időkre bevészte nevét „a nemzet pantheonának érc lapjaira.

Mint örvendetes tényt hozom e. m. közgyűlésünk tudomására, hogy ez évi konventi j. könyvünk 31-ik pontja szerint „a köz-alapi hátralék teljesen megszűnt a tizáninnenzi egyházkerületben, amire még nem volt példa a köz-alap 34 éves történetében“. Bár ez örvendetes tény felemlítése nem tartozik szorosán esperesi jelentésem keretébe: még is jól esik ezt felhozni azon oknál fogva, hogy az öröm megosztva nem fogy, hanem inkább nagyobodik. E fényből egy sugár egyházmegyénkre is esik.

A közelgő iskolai év megnyitása alkalmából, de egyházkerületünk tavaszi közgyűlése jegyzőkönyvének 57 a. pontja alapján is felkérem lelkész társaimat, hogy hazafias érzületöket követve a hadbavonult tanítókat helyettesítsék, mert ellenesetben — a fenti jegyzőkönyv szerint — ellenök a fegyelmi eljárás megindítandó lesz. Hiszem, hogy egyházmegyénk papsága, — megértve szegény egyházunk és szenvedő hazánk hívó szavait — nem fog alkalmat szolgáltatni e határozat alkalmazására.

Felhivom még közgyűlésünk figyelmét jelen évi tavaszi e. ker. közgyűlésünk s a skontroban is elő jövő 88 sz. jegyzőkönyvi pontjára melyben jelezve van, hogy ez év jan. 1-től fogva az özvegyi évjáradék 840 kor., az apátlan árváké 169 kor., a szülötleneké 252 koronára emeltek fel, de a folytatólagos emelést kilátásba helyezte az e. megyénk jelen őszi közgyűlésének a felemelésre vo-

natkozó nyilatkozatok alapján.

Hivatalos levelezéseimről, ügykörömben teljesített eljárásaimról jelenleg halgatva azon tiszteletteljes kéréssel zárom bejelentésemet, hogy engemet eddig tapasztalt figyelmébe, jóindulatába továbbra is megtartani kegyesen méltóztassék.

Közgyűlésünk az esperesi jelentést köszönettel tudomásul veszi.

5. Molnár József és Dr. Görgey Sándor tanácsbírák más irányu elfoglaltatásukra hivatkozva bejelentik, hogy jelen közgyűlésünkön nem vehetnek részt.

Távolmaradásuk igazoltatik.

6. a) Olvastatott a Sajószentpéteren 1917. évi július hó 5-ik napján tartott szavazatbontó bizottsági ülés jegyzőkönyve, mely szerint az egyházmegyei papi főjegyzői és papi aljegyzői állásokra mind a 49 egyház a törvényes határidőben beadta a szavazatát. A szavazás eredménye a következő: I. a papi főjegyzői állásra kapott: Szentmártoni Dániel 46, Bartha Mihály 1, Elek József 1, Hubay Mihály 1 szavazatot. II. A papi aljegyzői állásra kapott: Bartha Gyula 27, Varga Imre 8, Hubay Mihály 7, Tóth József 4, Lengyel Gyula 1, Molnár József 1, Tussay János 1 szavazatot. Ezek szerint általános szótöbbséggel az egyházmegyei papi főjegyzői állásra Szentmártoni Dániel martonyii lelkész, papi aljegyző s az egyházmegyei papi aljegyzői állásra Bartha Gyula sajakazai lelkész választatott meg.

Közgyűlésünk a bizottság jelentését s a választás eredményét tudomásul veszi. Szentmártoni Dánielt a papi főjegyzői s Bartha Gyulát a papi aljegyzői tisztségbe — a hivatali eskü kivétele után — beerősíti.

Esperesünk a közgyűlés nevében mindkettőjüket meleg szavakkal, szeretettel és bizó reménységgel üdvözlís működésükre az Isten áldását kéri.

b) Szentmártoni Dániel papi főjegyző a hivatali eskü letétele és Esperesünk üdvözlő szavai után a következő emelkedett hangú beszédben köszönte meg az egyházmegye gyülekezeteinek ismételve feléje fordult kitüntető bizalmát:

Nagytisztelütü egyházmegyei közgyűlés!

Tudom, hogy nincsen elvesztegetni való időnk itteni közös munkálkodásunk folyamán, de a szívem, lelkem parancsol most velem s arra késztet, hogy mielőtt elfoglalnám azt a diszes állást, melyre csaknem egyhangulag hívott el a közbizalom s a melynek hű betöltésére már esküvel is lekötöttem magamat: legalább néhány szóban tolmácsoljam az én egyéni érzelmeimet, gondolataimat.

Valóban „örül az én szívem és örvendez az én lelkem“, mert boldogan láthatom hogy szeretett egyházmegyémm rövid időközönként többről-többre elhív engemet és szebbnél-szebb kitüntetésekkel honorálja szerény munkásságomat. Szinte nem lenne csoda, ha bizonyos önhittséget szuggerálna belém a közbizalomnak ilyen gyakori felém mosolygása. De én érzem és nyugodtan el mondhatom, hogy az én lelkemben soha sem állhatna be ilyen irányú átalakulás. Én soha sem tudnám elfeledni azt, hogy egy egyszerű néptanító fia vagyok, még kevésbbé, hogy az Ur szolgája vagyok, akinek legszebb jellemvonása kell, hogy legyen a szerénység, az alázatosság. Reám csak annyiban lehet és van is hatással bárminő kitüntetés, hogy egyre fokozódó munkakedvvel teljesítem elvállalt kötelességeimet. Merem is ígérni, hogy ha a jó Isten velem leend, továbbra is hű leszek a rámbizottakban.

Azt talán mondanom sem kell, hogy a hála érzése is mélyen átjárja s megrezegteti szívemet e pillanatban. Igen! Hálás szívvel gondolok az egyházmegye gyülekezeteire s minden rendű tagjára azért a szép bizalomért, mit oly meglepő módon méltóztattak előlegezni nekem. Ám de mélyen érzem azt is, hogy ennyi megtiszteltetés, ennyi érdememen felüli kitüntetés után nem elég részemről pusztán a szóban való hálálkodás, hanem többet is kell tennem.

Hálám szerény jeléül — mint lelkem sugalta komoly elhatározásomat, — ezennel bejelentem, hogy mától fogva mindaddig, míg a Nt. felsőborsodi Egyházmegye kötelékébe tartozom s itt, mint rendes lelkész működöm, sőt, ha Isten segít, azután is évenként 100 koronát küldök be a Nt. Segélyosztó Bizottsághoz avégből, hogy azt fele részben egy keblebeli lelkész társam közpiskolában tanuló fiu, vagy leány gyermekének, fele részben pedig egy kebelbeli tanítónk ugyancsak középiskolába járó fiu vagy leány gyermekének méltóztassék kiutalni, karácsonyi ajándécul, de meg szorgalma és jó magaviselete jutalmául. — Nekem a gyermekneveltetés gondjaiban nem volt s nem is lesz már részem s csak örülni fogok azon, ha legalább a mások gyermekének sorsát, tanulói pályáját valamennyire is megkönnyíthetem. — Megvallom, jobb szerettem volna titkon követni lelkemnek ezt a vágyát s ragaszkodni a szent könyv eme szavaihoz: „Ne tudja a te balkezed, mit cselekszik a te jobb kezed! “ De hát úgy gondoltam, hogy e szerény kezdeményezés nyomán talán mások is, többen is követnek, adja Isten, hogy kövessenek is ezen a téren.

S végül még egyet. — A munka megosztás elvét is szem előtt tartva, de meg azt is óhajtvá, hogy minél többen részesüljenek közülünk a megérdemelt megtiszteltetésben: a tanácsbírói állásról ezennel lemondok.

A kitüntető szép bizalmat mégegyszer megköszönve, ma-

gamat a N. t. Egyházmegye nagyrabecsült jö indulatába mély tisztelettel ajánlom.

Közgyűlésünk a beszédet élénk figyelemmel és tetszéssel fogadta s indítvány folytán elhatározta, hogy az egész szövegében jegyzőkönyvbe vétessék s ekként megörökíttessék, — emlékeül annak a nemes szándéku és példásan szép cselekedetnek is, mely által a megválasztott papi főjegyző az egyházmegye lelkészi és tanítói kara iránt megválasztása alkalmából érzett háláját kimutatni és viszonzni igyekezett. A tett önmagában hordja értékét. Legyen a jó szándék igazi mértéke! Közgyűlésünk meleg elismeréssel adózik érte s a beérkezendő nemes adományok sorsa fölötti döntést a segélyosztó bizottságra bizza. A tanácsbirói állásról történt lemondást pedig tudomásul veszi s az egész munkaerejével új tisztiségének szolgálatába szegődő papi főjegyzőt újból is szívesen üdvözl.

7. Szentmártoni Dániel ujonnan megválasztott papi főjegyző, ki mult tavaszi közgyűlésünkön iktattatott be tanácsbirói állásába, tisztelettel bejelenti ez utóbbi állásáról való lemondását.

Közgyűlésünk a lemondást tudomásul véve, az így megüresedett papi tanácsbirói állásra a szavazást f. évi november elsejei határidővel elrendeli, a szavazatok felbontásával s az esteleg szükséges további intézkedéssel a segélyosztó bizottságot bizza meg.

8. A szeptember hó 18-án Miskolczon tartandó egyházkerületi közgyűlésre elnökségen kívül képviselőkül kiküldetnek:

Botos József, Elek József, Barna Gyula papi; Zsóry György, Bónis Aladár, Dr. Orbán Barna világi tanácsbírák.

9. Olvastatott a sajkákapolnai lelkészválasztásról felvett jegyzőkönyv, mely szerint a nevezett gyülekezet lelképásztorává 9 pályázó közül, szavazat többséggel Cseh József, miskolci s. lelkész választatott meg.

Minthogy a választás a törvényes formák betartásával történt, megválasztott lelkész a sajkákapolnai egyházba beerősítettik. Beiktatására egyházmegyénk képviselőletében Botos József és Dr. Orbán Barna tanácsbírák küldetnek ki.

10. Olvastatott a borsodszakácsi-i lelkészválasztásról felvett jegyzőkönyv, mely szerint pályázat útján Szabó Lajos szalai s. lelkész választatott meg egyhangulag a nevezett egyház lelkészeül.

A választás az egyházi törvényekkel megegyezőnek találattván, közgyűlésünk azt jóváhagyólag tudomásul veszi s megválasztott lelkészt a borsodszakácsi-i egyházba beerősíti. Beiktatására egyházmegyénk képviselőletében Kazay Géza és Dr. Görgey Sándor tanácsbírák küldetnek ki.

11. Jakab István okleveles lelkész, ki ennek előtte a pápai, a mezőföldi, a pesti s legutóbb és jelenleg a tornai egyházmegyében működött — képesítési okmányai és szolgálati bizonyítványainak bemutatása mellett kéri az egyházmegyénkbe való bekebelezését. Az okmányok rendben vannak.

Egyházmegyei közgyűlésünk Jakab István okleveles lelkészt képesítő okmányai és szolgálati bizonyítványai alapján egyházmegyénkbe készséggel és jó reménységgel bekebelezi és az esperesi intézkedés tudomásul vételével a sajkákapolnai egyházba behelyezi.

12. Esperes jelenti, hogy Osváth József s. lelkészt a szendrői egyházból a borsodi egyházba rendelte át.

A közgyűlés a változást tudomásul veszi.

13. A múlt tavaszi egyházkerületi közgyűlés 23. számú jegyzőkönyvi pontjában végérvényesen kimondotta, hogy a gyűlekezetek a sárospataki főiskolára szánt adományaikat s 1 koronás lélekszám szerinti egyházi adójukat f. év december hó 31-ig tartoznak befizetni.

Közgyűlésünk ez egyházfőhatósági rendelkezést tudomásul véve, utasítja a kebelbeli egyházakat, hogy e fizetési kötelezettségnek pontosan tegyenek eleget. Az esetben pedig, ha egyes egyházak f. évi bevétele, illetve az egyháztagok adózó képessége nem bírná meg ezt a tetemes megterhelést; megengedi közgyűlésünk, hogy a fenti célra kölcsönhöz folyamodjanak s azt több évre felosztott rendkívüli adóból törlesszék le.

14. Ugyanazon jegyzőkönyv 46-ik pontja szerint a főt. egyházkerület az istenitisztelek megtartásának ügyét állandóan napi renden kívánván tartani, utasította az egyházmegyék espereseit, hogy erre vonatkozó jelentéseiket, illetőleg táblázatos kimutatásait a jövő tavaszi gyűlésre terjesszék fel.

Közgyűlésünk ez intézkedést tudomásul véve, felhívja az egyházlátogatókat, hogy az istenitisztelek megtartására vonatkozó táblázatos kimutatási ívet mindenik egyházban lelkiismeretesen töltsék ki s e tárgyban az esperesi hivatalhoz külön is tegyék meg jelentésüket.

15. Ugyanazon jegyzőkönyv 83—84 ik pontjában egyházkerületi közgyűlés az érdekeltek figyelmébe ajánlja egyetemes konventünknek a s. lelkészek javadalmára, általában az állandó káplántartó helyekre vonatkozó határozatát.

Tudomásul vétetik.

16. Ugyanazon jegyzőkönyv 88. pontja szerint a főt. egy-

házkerület nyilatkozatra hívja fel az egyházmegyéket, hogy az özvegyi és árva illetményeknek mily összegre való folytatólagos emelését látják szükségesnek s a javasolt további emelés fedezetére a járulékok mily mérvű önkéntes emelését vállalnák lelkészeink?

Közgyűlésünk nagyon indokoltnak találja s egyhangulag óhajtja, hogy — lehetőleg egyszersmindenkorra, de legalább a nagy drágaság időtartamára — az özvegyi évjáradékok 1000 koronára, az apátlan árvák évi neveltetési segélyei 200 koronára, a szülőtlen árvák segélyei pedig 300 koronára emeltessenek. Egyben a kebelbeli lelkészek részéről a fenti célokra, a nyugdíjalapul szolgáló lelkészi fizetések $\frac{1}{2}$ százalékának önkéntes felajánlását biztosítja.

17. Ugyanazon jegyzőkönyv 9. pontja értelmében

utasítja közgyűlésünk a kebelbeli lelkészeket, hogy a hősi halált halt legénység özvegyeinek születési anyakönyvi kivonatait minden esetben díjmentesen állítsák ki.

18. Ugyanazon jegyzőkönyv 93. pontjában a főt. egyházkerület felhívja az egyházmegyék útján lelkészeink figyelmét az állami anyakönyvek betekinthesése tárgyában kiadott miniszteri rendeletre.

Tudomásul szolgál.

19. Ugyanazon jegyzőkönyv 101-ik pontja szerint a dunamelléki ref. egyházkerület által készítettett s a többi egyházkerületre véleményezés végett megküldött „Szórványok egyházi gondozása“ című elismerésre méltó munkálatot, amely minden legkisseb dologra kiterjedő részletességgel, helyes tájékozottsággal van szerkesztve s az e téren előfordulható szellemi és anyagi ügyek elvégzésére világos utasításokat tartalmaz.

Molnár József tanácsbíró birálata alapján jó lélekkel ajánlja egyházmegyénk elfogadásra, illetőleg hasonló szabályrendelet készítésénél irányadóul a főtiszteletű egyházkerületnek.

20. Ugyanazon jegyzőkönyv 115. pontja szerint a főtiszt. egyházkerület egyházmegyénk véleményét is bekívánja a lelkeszi és kántori stóladíjak rendezése tárgyában.

Közgyűlésünk ezuttal is ragaszkodik már a tavaszi egyh. megyei gyűlésünkön meghozott azon határozatához, hogy a stóla kérdés nálunk is közszerűen rendeztessék. Az e tárgyban kiküldött bizottság véleményes javaslatát elfogadja s a stóla díjakat valamennyi egyházunkat kötelezőleg így állapítja meg:

1. Keresztelésért minimális stóla 1 korona.
2. Lelkésznek imával való temetésért 4 kor., beszéddel és imával való temetésért 8 kor. Énekvezérnek minden esetben 4 kor. Kóruossal való temetésért — az énekkarnak járó tiszteletdíjből — külön 4 korona.
3. Esketéseknél az eddigi stóla meghagyandó, mert nem lenne tanácsos negkockáztatni az egyházi áldások kikérését. Az énekvezérek részére azonban az énekléssel és orgonázással való esketések után 2 kor. tiszteletdíj állapittatik meg.
4. Ahol esetleg már idáig is magasabb stóla volt gyakorlatban, az továbbra is érvényben marad.

21. Ugyanazon jegyzőkönyv 126. pontja szerint a főt. egyházkerület elfogadta s valamennyi egyházmegyére kötelezővé tette az abauji egyházmegye azon indítványát, hogy a „Vagyonleltárak“ kitöltésénél a „Terhek“ lapján tőkesegély címen mindig az

az összeg tüntetendő ki, amennyit az egyház a fennálló részletek fejében fizetni köteles.

Közgyűlésünk ez egyház főhatósági rendelkezést tudomásul véve, utasítja a presbytériumokat, hogy a „Vagyonleltárak“ kiigazítását ilyen értelemben eszközöljék.

22. Ugyanazon jegyzőkönyv 132-ik pontja szerint a főt. egyházkerület felhívta az egyházmegyéket, hogy a gömöri egyházmegyének a supplicatio intézményének visszaállítására vonatkozó indítványát tegyék megfontolás tárgyává s terjesszék fel erre vonatkozó véleményüket.

Közgyűlésünk e tárgyban odáig nem kíván állást foglalni, míg mind az öt egyházkerület közös megállapodásra nem jut a felvetett kérdésben.

23. Olvastatott a tanügyi bizottság 1917. augusztus 16-án Sajószentpéteren tartott ülésének jegyzőkönyve, amelyhez csatolva van Elek József tanügyi bizottsági elnök szakavatottságáról tanuskodó, nagy gonddal összeállított következő jelentése:

Nagytiszteletű egyházmegyei tanügyi bizottság!

Azon reményünk, melyet mult évi összejövetelünk alkalmával tápláltunk, hogy t. i. a jelen évben már a béke áldásos jegyében fogjuk megtartani ülésünket, sajnos, ismét nem valósult meg. A borzalmas, véres háború még mindig tart s ennek nyomasztó hatását — az aggasztó válságos helyzetet, az elviselhetetlen drágaságot, a szívünk, lelkünk nyugalma zavaró fáradságos küzdelmet mindnyájan érezzük.

Tanügyünk is nehéz helyzetben van. Tanítóink ugyan minden tőlük telhetőt megtettek, hogy működésük eredményes legyen, azonban a tanköteleseknek — különösen a nagyobb növendékeknek nagymérvű iskolamulasztása — melyet

meggátolni nem áll módunkban — folyton akadályozta munkálkodásukat. Tanévünket kénytelenek voltunk megrövidíteni s a tantervet rövidebbre szabni. Hogy az eredmény mégis oly szép, mondhatni várakozáson felüli lett, az tanítóink páratlan szorgalmának, kötelességérzetének, és a haza s egyház iránt táplált meleg szeretetének tulajdonítható.

Adja Isten, hogy a már nem sokára megnyiló új tanévünket ne zavarja tovább ez a válságos idő! Hozza meg a jövő hazánk, anyaszentegyházunk s iskoláinknak várva-várt békességes fejlődését, jólétét s felvirágzását!

Most pedig áttérek egyházmegyénk tanügyi helyzetének ismertetésére, igyekszem pontos adatokkal megvilágítani iskoláink múlt évi működésének eredményét.

Szívélyesen üdvözlöm a nt. bizottság megjelent tagjait és érdeklődő vendégeinket, az ülést ezennel megnyitom.

Nagytiszteletű egyházmegyei tanügyi bizottság!

Egyházmegyei közgyűlésünk határozata folytán már két iskolai évben nem vizsgálták meg körlátogatóink az iskolákat, még pedig azért, mivel egyházmegyénk nem tartotta célszerűnek és szükségesnek, hogy abban a vérzivataros időben — amidőn a tanítók nagy része hadi szolgálatban állott s az iskolákban a tanítás részben szünetelt, részben csekély mérvű volt s a tanév a vallás és közokt. ügyi Miniszter Úr rendelkezése alapján már kora tavasszal bezáratott — a körlátogatók hiába fáradjanak és az egyházaknak felesleges kiadást okozzanak. Azonban a főt. egyházkerület múlt őszi közgyűlése elrendelte, hogy tekintet nélkül a mai válságos időkre — jelen tanév végével az iskolák mindenütt megvizsgálandók. E rendelkezés alapján körlátogatóink a 8 körbe osztott iskolákat május hó végén és június hó elején megvizsgálták s az eredményről felvett hivatalos jegyzőkönyveket és kimutatásokat hozzám pontosan beterjesztették.

A sajószentpéteri körbe tartozó iskolákat Tussay János lelkész, Szigethy Ferencz tanító vizsgálták meg. A f. nyárádi körben Csapó János lelkész, Jeney Gyula tanító; az alacs-kai körben Varga Imre lelkész és Gööz Ferencz tanító; a velezdi körben Bodolay Miklós lelkész és Szügyi László tanító; a szilvászvárad körben Hubay Mihály lelkész és Kovács Gusztáv tanító; a vámosi körben Tóth József lelkész és Karácsonyi János tanító; a szendrőládi körben Nagy Ferencz lelkész és Kőrösi Antal tanító; a szalonnai körben Kovács Béla lelkész és Fejérváry Miklós tanító végezték az iskolalátogatási teendőket.

A beküldött adatok a következő eredményt tüntették fel:

I. Egyházmegyénk 49 anya-, 2 társ- és 5 leányegyházának lélekszáma a fiókegyházakkal és szórványokkal együtt a hivatalos állami statisztikai kimutatás szerint 29837. Az 56 egyház közül 52 saját felekezeti jellegű iskolát tartott fenn, még pedig a sajószentpéteri egyház 3 tanítói állást 3 tanteremmel, a sajókazinci, sajókazai, nagyvisnyói, szilvászvárad egyházak 2—2 tanítói állást 2—2 tanteremmel.

II. Állami iskola van Dédesben, Szakácsiban és a debrétei fiókegyházban. Községi iskola van Bánfalván. Társulati iskola Ózdon. A ref. felekezeti iskola mellett községi iskola van még Disznóshorvátón, Tardonán és Abodkirálykuton. Társulati iskola Disznóshorvátón, Sajószentpéteren, Rudabányán, Sajókazán és Sajókazincon. Ezekben az iskolákban egyházmegyénk felügyeleti és ellenőrzési joga csupán a vallás és énektanításra szorítkozik.

III. Egyházmegyénkben mindennapi iskola köteles volt a múlt 1916/17 tanévben: 1922 fi, 1897 nő, összesen: 3819 (a lélekszám 12·8%-a) Több tan-köteles volt a múlt évnél 113-al.

A mindennapi tankötelesek közül iskolába járt:

a) saját iskolánkba	1613 fi	1561 nő	összesen: 3174
b) más vallásu iskolába	5 fi	6 nő	„ 11
c) községi, állami és társulati iskolába	270 fi	298 nő	„ 568
Összesen:	1888 fi	1865 nő	összesen: 3753
d) Nem járt iskolába	34 fi	32 nő	összesen: 66

(a tankötelesek 0.17%-a) a múlt évnél több 24-el. Tekintettel a háborus körülményekre, az iskoláztatás igen jó eredményt mutat fel, nagyon kevés volt az iskola kerülő.

IV. Ismétlő iskola köteles volt 691 fi, 735 nő, összesen: 1426.

Ebből:

a) ismétlő iskolába járt helyben	562 fi,	595 nő,	összesen: 1157
b) gymnasiumba	6 fi,	„	6
	<hr/>		
	Összesen: 568 fi,	595 nő,	összesen: 1163
c) Nem járt ismétlő iskolába	123 fi,	140 nő,	összesen: 263

Tehát a tankötelesek 18.5%-a nem járt. A múlt évinél kedvezőbb az eredmény 12%-al. Az előforduló mulasztások a háborus viszonyok miatt történtek, mivel a szülők ismétlő iskolás gyermekeiket mezei munkára használták fel. Egészen szünetelt az ismétlő iskola: Borsodon, Nekézsenyben, Tardonán, Abodon, Rakacaszenden, Meszesen, Szendrőladon, Kondón és Sajólászlófalván.

V. Más vallásuk közül a mi iskolánkba járt:

a) róm. és gör. kath.	65 fi,	85 nő,	összesen: 150
b) ág. ev.	7 fi,	5 nő,	„ 12
c) izr.	22 fi,	28 nő,	„ 50
	<hr/>		
	Összesen: 94 fi,	118 nő,	összesen: 212

(Kevesebb 29-el mint a múlt évben.)

VI. Az 58 ref. felekezeti iskolában működő egyének közül rendes tanító volt 54, ideiglenes (kisegítő tanító vagy lelkész) 11, állandó lelkész-tanító 1, összesen 66. Fi 59, nő 7. Okleveles 57, oklevél nélküli 9.

VII. Hadi szolgálatban vannak a következő tanítók:

1. Kátai György sajólászlófalvi tanító.
2. Szücs Lajos kondói tanító.
3. Gööz Béla zilizi tanító.
4. Galambos Lajos f.-nyárádi tanító.
5. Kerekes Barna f.-kelecsényi tanító.
6. Hubay Barna tardonai tanító.
7. Varga Károly szuhogyi tanító.

8. *Erdős Károly* meszesi tanító.
9. *Csiky Árpád* hegymegi tanító.
10. *Baksy Andor* szalonnai tanító.
11. *Barkász Bertalan* sajókapolnai tanító, orosz fogoly.
12. *Balog János* hangácsi tanító, orosz fogoly.
13. *Dóczy Imre* damaki tanító, orosz fogoly.
14. *Bakos János*, abodi tanító, orosz fogoly.
15. *Bátki Béla* s. ivánkai tanító, orosz fogoly.
16. *Vajda István* laki tanító, orosz fogoly.
17. *Jóczik Sámuel* mályinkai tanító, hősi halált halt.

A hadi szolgálatban levő tanítókat helyettesítő lelkészek és ideiglenes tanítók részint egészen ingyen, részint mérsékelt tiszteletdíjért tanítottak.

VIII. A tanítók és tanítást végző helyettesek fizetése volt:

a) az egyháztól:	38278 K 60 f.
b) az államtól:	66384 „ 18 „
c) háborus segély:	32400 „ — „

Összesen: 137062 K 78 f.

IX. A tanítói lakások közül jó 44, rossz 14.

Rossz a tanítói lakás Varbón, Kondón, Borsodon, Nyomáron, Nagybarczán, Berentén, Szalonnán, Sajóbabonyon, Disznóshorváton, Martonyiban, Szendrőládon, Felsőkelecsényen, Balajton, Szuhogyon.

X. Az iskola legtöbb helyen 6 osztályu volt, csupán Berentén, Martonyiban, Kondón volt 5 osztályu. E tekintetben a mult és az előtti évekhez képest nagy haladás észlelhető.

XI. 58 tanterem közül törvényszerű 47, nem törvényszerű 11, ez utóbbiak a következők: Berente, Nyomár, Kondó, Varbó, R.-szend, Bántapolcsány, Nagybarca, Borsod, Edelény, Alacska, Tornaszentjakab.

XII. Az iskolák felszerelése hiányos volt Berentén, Kondón, Varbón, Nyomáron, Bántapolcsányban, Damakon, Tornaszentjakabon, tehát 7 iskolában, a többi 51 iskolában kellő.

XIII. A tanterv — az iskolai év rövidege, a sok mulasztás és tanító

hiány miatt — kevés helyen volt keresztül vive.

XIV. Az iskolák minősítése — a megtartott hivatalos vizsgálat alapján — következő:

a) Kiválóak: Parasznya, Radostyán, Sajóbáony, Sajószentpéteri mind három, Szilvásváradi mind kettő, Nagyvisnyói mind kettő, Sajókazinczi mind kettő, Tardona, Mályinka, Ziliz, Nyomár, Borsod, Finke, Sajóvamos, Hegy-meg, Balajt, Ládbesenyő, Lak, Szalonna, Meszes, Rudabánya, Szuhogy, Disznóshorvát, Sajóvelezd, Bánhorvát, Alacska, Berente, Sajóivánka, Sajókazai nagyobb iskola, Vadna, összesen: 35.

b) Kielégítők: Kondó, Varbó, Sajóecseg, Bántapoicsány, Nekézsény, Nagybarcza, Edelény, Boldva, Damak, Martonyi, R.-Szend, Felsőnyárád, Dövény, F.-Kelecsény, Szendrő, Barczika, Sajókazai kisebb iskola, összesen: 17.

c) Abodon, Tornaszentjakabon, Sajólászlófalván, az iskola teljesen szünetelt, Abodon azért, mert a tanító orosz fogoly, helyetlese nincs, az anyae gyházban lakó lelkész pedig otthon tanított; Tornaszentjakabon többszöri pályázat dacára is tanító nem akadt.

Sajókápolnán a lelkész tanított, azonban elhalálózása miatt a tanévet korábban be kellett zárni s a vizsgálat nem volt megtartható.

Szendrőládon és Meszesen korábban zárták be a tanévet, mint kellett volna s a körlátogatók üres iskolát találtak.

XV. Tankönyvekül mindenütt a sárospataki irodalmi kör kiadványait használták. E tekintetben az ezelőtt észlelt hiba orvosolva lett.

XVI. A vallás és ének tanításra mindenütt kiváló gond van fordítva.

XVII. Az iskola helyisége, környéke, udvara nem felel meg a szabályrendelet 6—11 §-ainak: Varbón, Alacsán, R.-Szendén, Berentén, Nyomáron, Nagybarczán, Kondón, Borsodon és Bántapoicsányon.

XVIII. A nem ref. felekezeti jellegű, hanem állami, községi és társulati iskolákban a vallást és éneket következő egyének tanították:

1. Dédesen a vallást László Sándor lelkész kiváló eredménnyel, az éneket Révész József állami tanító.
2. Szakácsiban Somogyi János lelkész kielégítő eredménnyel.
3. A débrétei állami iskolában előbb Pataky Sándor, majd ifj. Kőrössy

István lelkészek kielégítő eredménnyel.

4. A sajoszentpéteri társulati és állami iskolákban előbb Cseh József majd Salamon Gyula s. lelkészek kielégítő eredménnyel.
5. Bánfalván Tóth László községi tanító kielégítő eredménnyel.
6. A disznóshorvátai állami és társulati iskolákban Barna Gyula lelkész kiváló, a községi iskolában pedig Bay Dezső községi tanító kielégítő eredménnyel.
7. A rudabányai társulati iskolában Csiky József lelkész kiváló eredménnyel.
8. Az ózdi társulati iskolában és a miszioi egyházhoz tartozó telepeken Osváth Zoltán lelkész és Komjáthy Aladár segéd lelkész kielégítő eredménnyel.
9. A tardonai községi iskolában Palumby Irma községi tanítónő kiváló eredménnyel.
10. A sajkazinczi kőszénbánya-társulati iskolában Lágler Frigyes ág. ev. tanító kielégítő eredménnyel.
11. A sajkazai társulati iskolában Gyimothy Károly ág. ev. tanító kielégítő eredménnyel.
12. Az abodkirálykúti községi iskolában a vallástanítás szünetelt.

XIX. A tanterem és udvar tisztán tartásáról, ivóvíz hordásról, fűtésről egészen az egyház gondoskodott: Sajószentpéteren, Nagybarczán, Ládbesenyőn, Parasznyán, Tardonán. Részben az egyház, részben a növendékek: Sajóvamoson, Finkén, Zilizen, Sajóbáonyon, Sajóecsegen, Sajókazán, R. Szendén, Martonyiban, Szalonnán; a többi iskolákban egészen a növendékek teljesítették.

XX. Az iskolai felszerelés gyarapítására a következő egyházak fordítottak tekintélyesebb összeget: Sajóvamos: 447 kor. Szalonna: 42 kor. 58 fillér, Martonyi 20 kor. R.-Szend: 20 kor. Meszes: 20 kor. Finke: 28 kor. Ziliz: 18 kor. 01 fill. Sajóbáony: 41 kor. 14 fill. — Összesen: 636 kor. 73 fill.

XXI. Az iskolai évet legtöbb helyen szeptember hó közepén kezdték és május hó végén s június hó elején zárták be. Eltérés ettől következő helyeken volt: Kondón okt. 1-én, Finkén, Borsodon, Meszesen, Rakacaszenden, Szalonnán okt. 2-án, Nekézsenyben okt. 9-én, Tardonán okt. 15-én, Mályinkán november 1-én kezdték meg a tanévet.

XXII. Órarend, leltár van mindenütt.

XXIII. A. B. C. napló, haladási napló, iskolai jegyzőkönyv meg van

mindenütt, de a tanító hiány s más gátló körülmények miatt nem mindenütt vezetett pontosan. Értesítő könyvecskével nincsenek ellátva a gyermekek.

XXIV. Tetemesebb iskolai mulasztások voltak; Sajóvámoson, Nekézsenyben, Edelényben, Boldván, Nagybarczán, Szendrőladon, Varbón, Sajószentpéteren, Sajókápolnán, Kondón, Bántapolcsányban, Nagyvisnyón, Meszesen, Szalonnán. A mulasztások megátlására csupán az intési fokozat alkalmaztatott.

XXV. Lelkész és presbýterium az iskolát mindenütt meglátogatták.

XXVI. Javítás és beruházás történt:

Bántapolcsányban az iskola renováltatott s a kert új kerítéssel látatott el 400 kor. értékben.

Tardonán a tanterem bevakoltatott 100 kor. értékben.

Nyomáron melléképületek építettek 1000 kor. értékben.

Dövényben melléképület építettett 367 kor. 87 fill. értékben.

Borsodon melléképület építettett 2300 kor. értékben.

Bánhorvátton a tanterem kipadlóztatott 700 korona értékben.

Sajóecsegen a melléképületek újra fedettek 1385 kor. 75 fill. értékben.

Meszesen az iskola és tanítói lakás tetőzete javítottatott 190 kor. értékben.

XXVII. A növendékek elváltak látva a szükséges tankönyvekkel és taneszközökkel. A szegény tanulók tankönyveit, taneszközeit Sajószentpéteren a „Kasza alap“-ból, Nagyvisnyón a „Latinák alap“-ból, Szilvásváradon Pallavichini Alfonz örgróf 400 koronás adományából szerezték be. Mályinkán az egyház látta el őket, Parasznyán a tanító ajándékozta.

XXVIII. Tanítói szakkönyvtár van: Sajókazincon, Sajókazán, Sajóvámoson, Sajóvelezden, Sajószentpéteren, Sajóbáonyon, Sajóecsegen, Bánhorvátton, Edelényben, Hangácson, Parasznyán, Tardonán, Szilvásváradon, összesen: 13 helyen.

XXIX. Ifjúsági könyvtár nincs Bántapolcsányon, Berentén, Lakon, Damakon.

A typosok a legtöbb helyen csak részben vannak beszerezve, leginkább az I-ső és II ik typos van meg. Könyvtári alap van: Borsodon 114 kor. 04 fill., Sajóecsegen 18 kor. 68 fill., Sajószentpéteren 218 kor. 78 fill., Parasznyán 300 kor., Szalonnán 100 kor., Sajókazincon 150 kor., Damakon 80 kor.,

Disznóshorvátón 20 kor. A legtöbb helyen a beiratási díj az egyház pénztárába olvad be s a typosokról is az egyház pénztára gondoskodik.

XXX. Faiskola kevés van s a fanemesítés tanításával kevés tanító foglalkozik. Sajóvamoson van 150 drb. vadalany, 15 oltvány, két alkalommal tartott gyakorlati tanításon megtanult oltani 11 növendék. Szilvásváradon 12 alkalommal tartott elméleti tanításon megtanult 7 növendék. Nagyvisnyón 10 alkalommal 10 növ. Bántapolcsányon 10 alkalommal 8 növ. Bánhorvátón 20 alkalommal 15 növ. Sajóközsincon 6 növ. Nekézsenyben 5 növ. Sajószentpéteren van a faiskolában 1000 drb. vadalany és 240 drb. oltvány, megtanult oltani 6 növendék.

XXXI. Más felekezetű iskolába csak a háborus körülmények kényszerítő hatása miatt járt néhány növendék egyes helyeken ahol tanító nem volt pl. Tornaszentjakabon a róm. kath. iskolába jártak, Abodon a gör. kath. iskolába, ezeken a helyeken vallásoktatásban nem részesültek. Hangácson néhány növendék járt a róm. kath. iskolába, azonban vallásoktatásban lelkész által pontosan részesültek.

XXXII. A növendékek ugy köz,- mint vasárnapokon, a templomba rendszeren felvezettetnek.

XXXIII. Az iskolai ingatlan vagyon mindenütt az egyház nevéen áll.

XXXIV. Kizárólag iskolai célokra hagyott alapítvány van: Sajószentpéteren „Kasza-alap“, 22000 kor., Finkén „Miklós alap“ 400 kor., Nagyvisnyón „Latinák alap“ 6 k. hold föld évi jövedelme, 289 kor., Bánhorvátón „Serényi alap“ 150 kor.. Nagybarcán „Serényi alap“ 165 kor., Várbón „Apostol alap“ 200 kor., Disznóshorvátón „Bedécs alap“ 42 kor., Nyomáron 400 kor., Nekézsenyben 2 hold föld, Mályinkán 1 hold föld, Sajókazán „Bukó Erzsike alap“, 200 kor. Hangácson „Fekete és Miklós alap“, évi kamata 40 kor. Parasznyán 9 k. hold 904 □-öl föld és 2077 kor. 11 fill. pénz. Szilvásváradon 22 kor.

XXXV. Iskolai célokra adakoztak. Szilvásváradon Pallavicini Alfonz Örgóf 16 méter fát, Sziklay Géza főerdész 20 koronát. Bánhorvátón Kovács Gusztáv 7 kor. 30 fillért. Sajóvelezden Miskolci Pál 20 koronát, ifj. Jobbágy József 10 koronát, Fogyasztási szövetkezet 50 koronát.

XXXVI. Járvány miatt az iskola csak Szilvásváradon szünetelt 3 hétig.

XXXVII. Iskoláink közül az államnak vagy községnek nem adatott át egység.

Üresedésben volt a tornaszentjakabi tanítói állás, mivel pályázó nem akadt.

XXXVIII. Végbizonyítványt nyert egyházmegyénk 58 ref. felekezeti iskolájában összesen: 123 hatodik osztályt végzett fiu.

Ezekben foglaltam össze népiskoláink szellemi és anyagi tügyeire vonatkozó adatokat. Kérem a Nt. bizottságot, méltóztassék jelentésemet tárgyalni s az észlelt hiányok orvoslása végett, a Nt. egyházmegyei közgyűlés elé javaslatot tenni.

Megköszönve a t. bizottság szives érdeklődését tisztelettel maradok

Sajóbábonyon, 1917. augusztus hó 15-én.

Elek József

egyházmegyei tanügyi bizottsági elnök.

Közgyűlésünk az egyházmegyénk tanügyét híven feltűntető terjedelmes jelentést tudomásul véve, azért köszönetét nyilvánítja, a tanügyi bizottság jegyzőkönyve alapján pedig kimondja, hogy:

a.) Olyan egyházakban, ahol a rendes ismétlő oktatás akadályokba ütközik, a tanítók, vagy ezek nem léte esetén a lelkészek legalább vasárnaponként gyakorolják az ismétlő oktatást.

b.) A hadba vonult tanítók helyett tanítást végző lelkészeknek elismerését és köszönetét nyilvánítja.

c.) Utasítja mindazon egyházak presbytériumait, ahol a tanítói lakás rossz, vagy a tanterem nem törvényszerű, hogy — miután a háboru alatt építkezni nem lehet, de nem is ésszerű — a háboru éveit is használják fel az építkezéshez szükséges tőkék gyűjtésére, illetve a minisztérium előzetes hozzájárulásának kieszközlésével te-

gyék meg az előkészületeket a második iskola felállítására.

d.) Az abodi egyház lelkészét — fegyelmi eljárás terhe alatt — utasítja, hogy Abodon lehetőleg helyettes tanító beállításáról gondoskodjék, addig is pedig, vallásoktatás végett oda hetenként eljárjon s erről esperes urhoz tegyen jelentést.

e.) A szendrőládi és meszesi lelkészeket felhívja tegyenek esperes urnál igazoló jelentést, mi az oka annak, hogy az iskolai évet a körlátogatók megérkezése előtt bezárták.

f.) A miskolcon felállítandó ref. tanítónőképző intézet eszméjét örömmel üdvözli, annak megvalósítását óhajtja s az ügyet pártolólalag terjeszti a főtiszteletű egyházkerületre.

g.) Nagy Ferencz körlátogató lelkész lemondását elfogadva sok évi buzgó működéséért köszönetét nyilvánítja, helyére Lőkös Sándor sajóecsegi lelkészt választja meg s működésére az Isten áldását kéri.

h.) Az elnöki jelentés szerint hadi szolgálatban vannak:

Kátai György sajlászlófalvi,
 Szücs Lajos kondói,
 Gööz Béla zilizi,
 Galambos Lajos felsőnyárádi,
 Kerekes Barna felsőkelecsényi,
 Hubay Barna tardonai,
 Varga Károly suhogyi,
 Erdős Károly meszesi,
 Csiky Árpád hegymegi,
 Baksy Andor szalonnai tanítók.

Orosz fogságban vannak:

Barkász Bertalan sajkókápolnai,
 Balog János hangácsi,
 Dóczy Imre damaki,
 Bakos János abodi,
 Bátky Béla sajkóivánkai,
 Vajda István laki tanítók.

Hősi halált halt:

Jóczik Sámuel mályinkai tanító,

kik iránt teljes tisztelettel hajtja meg közgyűlésünk az elismerés zászlaját, kívánva nekik mielőbbi boldog és dicsőséges hazaérkezést, illetve békés nyugalmat a becsület mezején kihamvadt porokra.

i) Tompa Mihály koszorus költőnek 100 éves születési évfordulója alkalmából szeptember 17-én az elemi iskolákban mindenütt emlékünnepele tartandó.

k) A tanügyi bizottság azon indítványát, hogy a reformáció négy százados évfordulójának megörökítése végett egy „Magyarországi ref. népiskolai tankönyvirók irodalmi társasága“ szerveztessék, amelynek célja a jelenlegi legjobb tankönyvek kiszolgáltatása, általában az összes magyar ref. népiskoláknak egyöntetű tankönyvekkel való ellátása lenne, érintetlenül hagyva esetleg az egyes egyházkerületeknek tankönyv kiadási jogát, — pártolólág terjeszti fel a főtiszteletű egyházkerületre.

24. A tanügyi bizottság jegyzőkönyvével kapcsolatban

közgyűlés a tanügyi bizottsági tagok s az egyházmegyei tisztviselők napidijait a folyó évi tavaszi közgyűlésig visszamenőleg 12 koronában állapítja meg s erre az egyházmegyei dékán figyelmét felhívja.

25. Kazay Géza, a tanügyi bizottságban az egyházmegyei közgyűlésnek egyik képviselője bejelenti, hogy erről a megbízatásáról a nehéz közlekedési viszonyok miatt, tisztelettel lemond.

Közgyűlés a lemondást — eddigi szolgálataiért való elismerés és köszönet nyilvánítása mellett — tudomásul veszi s helyére képviselőül a tanügyi bizottságba Bartha Gyulát küldi ki.

26. Botos József és Dr. Orbán Barna kiküldött tanácsbírák (tavaszi e. m. jkv. 15.) jelentik, hogy f. évi május hó 6-án a radostyáni egyházban megjelentek és Svingor Jenő lelkészt állásába ünnepélyesen beiktatták.

Tudomásul szolgál.

27. György Vilma feltételesen beerősített sajkókazai tanítónő (tavaszi e. m. jkv. 17.) elbocsátó bizonyítványát az esperesi hivatalnál utólagosan bemutatván, állásába véglegesen beerősített.

Tudomásul szolgál.

28. Papp Lajos megválasztott barcikai tanító (tavaszi e. m. jkv. 19.) — miután a választási jegyzőkönyvet és tanítói oklevelét az esperesi hivatalban, utólagosan bemutatta, — állásába esperes ur által közgyűlés határozatából folyólag véglegesen beerősített.

Tudomásul szolgál.

29 Tavaszi közgyűlésünk 37. jegyzőkönyvi pontjában kiküldötte Molnár József és Zsóry György tanácsbírákat, a dédesi egyházba, az egyház és az állami iskola tanítója között felmerült vitás iskolai tüzifa ügyben a tényállás felderítése végett. Lelkész jelenti, hogy a vitás faügy a küldöttség kiszállása előtt, házilag aként intéztetett el, hogy az egyház a jövőben semmivel sem lesz megterhelhető, az iskola javára.

Örvendetes tudomásul szolgál.

30. Az edelényi segédlelkész jelenti: (E. m. jkv. 38. pont) hogy a finkei leányegyház közgyűlése által, az ő és az ottani tanító részére megszavazott drágasági pótlék ügye, a küldöttség kiszállása előtt, békés uton megoldást nyert.

Örvendetes tudomásul szolgál.

31. A levéltár leltározásával megbízott Varga Imre kiküldött (tavaszi e. m. jkv. 44.) jelenti, hogy a leltározást Bárdos István sajkókápolnai felügyelő lelkésszel elvégezte, az egyes iratok, okmányok, kötetek hiánytalanul megvannak, 3 szekrényben elhelyezve, az 1899-ik évi augusztus hó óta történt gyarapodás azonban, a név és czimjegyzékbe még bevezetendő. Végül ajánlja, hogy a levéltár elszállításánál hozzáértők működjenek közre.

Közgyűlésünk a jelentést tudomásul véve a leltározást végző Varga Imre és Bárdos István lelkészeknek köszönetét nyilvánítja s őket felkéri, hogy a levéltár elszállításánál is közreműködni sziveskedjenek, az új levéltárnokot pedig megbizza, hogy az 1899 óta történt gyarapodást a czim és névjegyzékbe bevezetni sziveskedjék.

Egyben kimondja, hogy a levéltárból okmányok ki nem adhatók s csak az esperes ur beleegyezésével tekinthetők meg vagy másolhatók le.

32. Olvastatott a Sajószentpéteren 1917. évi augusztus hó 16-ik napján tartott „Szuhay Benedek siremlék-bizottság“ üléséről felvett jegyzőkönyv, mely szerint a kiküldött bizottság jelenti, hogy Suhay Benedek, elhunyt jelesünk siremlékére eddig a felsőborsodi egyházmegye kebeléből, gyűjtés útján 563 korona folyt be s ez az összeg a szilvásváradai postatakarékpénztárban 4095421. számú betétkönyvön helyeztetett el és a „lelkész egyesü-

let“ című lapban nyugtáztatott. A gyűjtés a további adakozásra való felhívással tovább folyik.

Közgyűlésünk a bizottság jelentését tudomásul veszi, a bizottság tagjainak fáradozásukért elismerését nyilvánítja s őket a további lelkes és sikeres buzgólkodásra újból is felkéri.

33. jkv. pont. A vadnai egyház presbytériuma, a lemondás folytán megüresedett tanítói állásra, az 1917. évi július hó 29-ik napján tartott presbyteri ülésben hozott, egyhangu határozattal Kovács Gusztáv bánhorváti tanítót hívta meg. A meghívást tartalmazó jegyzőkönyv és díjlevél közlése után Kovács Gusztáv az állás elfogadását ahhoz kötötte, hogy az egyházközség a díjlevélben foglalt járandóságokon kívül — személyi pótlék címén — teljesítse azokat a fizetés természetével bíró szolgáltatásokat, melyet ő július 30-iki levelében fixirozott. A vadnai egyház presbytériuma, a megmásíthatatlannak jelzett kívánalmakat, — a Kovács Gusztáv személyéhez kötötte, — még a július 30-án megtartott presbyteri ülésben egészükben teljesítette s egyben Kovács Gusztávot végleg megválasztott tanítójának nyilvánította. Az erről szóló választási jegyzőkönyv megküldése után, Kovács Gusztáv július 31-én közölte a vadnai egyház presbyteriumával, hogy a választási jegyzőkönyvet kézhez vette és a bánhorváti tanítói állásáról, szeptember 1. határidővel, lemondott.

Augusztus 5-én a bánhorváti egyház presbyteriuma, foglalkozván tanítója bejelentett lemondásával, azt határozta, hogy tanítója személyéhez ragaszkodik, őt elbocsátani nem hajlandó, mert a törvényes lemondási határidő végső terminusán megfelelő új tanítóról nem is gondoskodhatnék, miért is a vadnai egyház presbytériumát felkérni határozta az iránt, hogy a meghívást, illetve megválasztást tekintse meg nem történtnek. E határozat közlése után a vadnai egyház presbytériuma a bánhorváti egyház kérését teljesíthetőnek nem találta, a saját érdekeinek sérelme nélkül s kimondotta, hogy a megválasztatását július 31-én

feltétlenül elfogadó és a bánhorváti állásáról ugyanekkor lemondó Kovács Gusztáv tanítót törvényesen megválasztott vadnai tanítónak tekinti s erről a bánhorváti egyházat kiértésítette. Ennek megtörténte után augusztus 7-én, Kovács Gusztáv közölte a vadnai egyház presbytériumával, hogy a bánhorváti egyházközség ragaszkodását viszonzva, a vadnai tanítói állásról lemond. Augusztus 12-iki újabbi levelében, — melyet a vadnai lelkész figyelmeztető levelére válaszul adott — ismételve kijelentette, hogy az elhamarkodottan elfogadott vadnai tanítói állásról lemond és bánhorváti tanító óhajt maradni. A vadnai egyház presbytériuma az egyházmegyei közgyűlés döntését kéri, a választás és a lemondás érvényessége fölött. Az ügyállásban ismertetett összes okmányok, a kérvényhez csatolva vannak eredetiben és részben hiteles másolatokban.

Egyházmegyei közgyűlésünk Kovács Gusztáv bánhorváti tanítót, a vadnai egyház törvényesen megválasztott tanítójának nyilvánítja, miután a meghívás illetve választás, valamint a régi állásról való lemondás, a szabályrendeletileg megállapított végső határidőn belül, — augusztus 1. előtt — történt. Az augusztus 7-én történt lemondást pedig időn kívülinek és hatálytalannak mondja ki, mert megválasztott tanító köteles elfogadott új állomásán legalább egy évet kitölteni. Ezekre tekintettel, Kovács Gusztávnak a vadnai egyházba való beerősítését elrendeli és őt arra utasítja, hogy állását f. évi szeptember hó elsejével foglalja el.

34. jkvi. pont. A mályinkai egyház presbytériuma az 1913 és 1914-ik években foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a mályinkai 1. sz. tjkv.-ben 298 hrsz. alatt felvett s a lelkészi javadalomhoz tartozó 112 □-öl területű faluvégi „parlag-kertet“ — mely három oldalról fákkal határoltatván, — a lelkésznek semmi hasznot nem hoz s aztán a faluvégi pásztor-emberek szomszédságában, évenként elkallódó negyedik oldal keritkezése pedig jelentékeny terhet ró az egyházra, eladja vagy elcseréli. Az ak-

kori gondnok ily helyzetben kísérletet tett a cserére, avagy eladásra. A csere nem sikerülvén, eladta a kertet, 230 korona vételárért Horovitz Márton ottani lakosnak, 1914. évi június hó 29-ik napján, felvett a vételre 100 korona előleget és e ténykedését bejelentette a presbytériumnak.

Utóbbi erre az 1914. július 5-én tartott ülésében azt határozta, hogy „az eladást tudomásul veszi, a végleges szerződés kiállításáig és ez jegyzőkönyvbe foglaltatik.“ Ez ügyben akkor további intézkedés nem történt sem az eladó, sem a vevő fél részéről.

Az 1917. évi augusztus hó 9-ik napján a vevő a hátralékos vételárat a kamatokkal együtt, lefizette és a szerződés kiadását kérte. Erre a presbytérium augusztus 12-én ülést tartott s ebben a lelkész és a presbyterek a régi eladást helyesnek és a szerződést kiadandónak vélték. — Mihály István, jelenlegi egyházgondnok azonban, az egyházközségi közgyűlés hozzájárulása nélkül történt eladást ellenezte és meg nem történtnek kívánta tekinteni. Lelkész és a presbyterek, ha a felettes egyházhatóság így intézkednék, — miután az egyházközségi közgyűlés tényleg nem határozott az eladás tárgyában, — ebbe is belenyugszanak, de önmaguktól erre készséget nem mutatnak és eleve kijelentik, hogy az esetleges pereskedésért, sem saját személyükben, sem az egyház képviselőitében semmi felelősséget nem vállalnak, még ez esetben sem. Lelkész és presbytérium ez ügyállás alapján és a vonatkozó presbyteriumi jegyzőkönyvek becsatolása mellett az egyházmegyei közgyűlés döntését kérik a vétel jogérvényessége kérdésében. De adásvételi szerződés — miután ilyen eddig nem is készült — a kérvényhez csatolva nincs.

Mihály István egyházgondnok pedig külön beadványában azt kéri, hogy az egyházközségi közgyűlés hozzájárulása nélkül történt eladás semmisnek nyilvánítassék s felhossa indokul azt is, hogy ez idő szerint az ingatlanért, a régi ár kétszeresét is el lehet érni, új eladás esetén. A presbyterium még arra is kér közgyűlésüinktől utasítást, hogy a Horovitz-féle vétel hatálytala-

nitása esetén, az egyház első sorban csere és csak másodsorban eladás útján értékesíthesse a kérdéses ingatlant.

Egyházmegyei közgyűlés megállapítja, hogy a mályinkai presbytérium az E. T. I. t-cz. 22. §-ában foglalt rendelkezések teljes figyelmen kívül hagyásával járt el akkor, amikor az egyházi tulajdont képező ingatlanok elidegenítése tárgyában, az arra első fokban egyedül illetékes egyházközségi közgyűlést meg sem kérdezte. Közgyűlésünk a Horovitz Márton részére való eladás körül a volt gondnok és a presbytérium által eddig tett intézkedéseket csupán előkészítő jellegűeknek tekinti és a lelkészt s presbytériumot arra utasítja, hogy az ügyet érdemleges első foku határozat hozatal céljából az egyházközségi közgyűlés elé terjessze és annak döntéséhez képest terjessze fel az összes ügyiratok kapcsán az ügyet fokozatos egyházhatósági elbírálás alá, mert jelen állásában az ügy egyházmegyei érdemi elbírálásra teljesen előkészítetlen és alkalmatlan.

35. A felsőkelecsényi egyház presbytériuma az 1917. évi február hó 3-ik napján tartott ülésében, lelkésze előterjesztése alapján foglalkozott az 1916. évi őszi egyházmegyei közgyűlésünk által 24. jkvi. pont alatt hozott elvi jelentőségű határozatával és a maga részéről azt határozta, hogy az 1917. évtől kezdve a belhivatalnokok terménybeni járandóságát folyó árban fogja kiszolgáltatni. E határozat az 1917. évi augusztus hó 12-ik napján tartott egyházközségi közgyűlés elé terjesztetvén — azzal szemben a közgyűlés ridegen ellentétes és elutasító álláspontra helyezkedett, a jegyzőkönyv szerint azon indokolással, hogy „ha meg van határozva a termény ára, akkor az úgy is marad, meg, hogy a lelkésznek elég van a megélhetésére“ s hangoztatván, hogy inkább falustól kiterének vallásukból, semhogy a belhivatalnokok terményjárandóságát folyó ár szerint fizessék. Batta József lelkész kérvény kapcsán a presbyteri és egyházközségi határozatokat egyházmegyei közgyűlésünk elé terjeszti s kéri, hogy az egyházközségi közgyűlés

határozatának megsemmisítésével az egyház utasíttassék és köteleztessék a behivatalnokok terményjárandóságainak folyó árban kiszolgáltatására.

Közgyűlésünk az 1916. évi őszi közgyűlés 24. jkvi. pontjában foglalt elvi s általános érvényű határozatban foglaltak újra ismétlését szükségtelennek tartja. E jogerős határozat általános erejénél fogva kötelezi a felsőkelecsényi egyházat is, az ott fenálló konkrét viszonyokra ráillő megfelelő alkalmazással. Ez irányban azonban a szűkszavu presyteriumi és közgyűlési jegyzőkönyvek nem adnak felvilágosítást, — a díjlevéltől nyilván eltérő eddigi rendezés mibenléte és eredete felől, — miért is, ha a többször hivatkozott 24. jkvi. pontban foglaltak dacára is vita forog fenn, a díjlevél értelmezése és alkalmazása körül, közgyűlésünk a kérelmező lelkészt az ügy ez irányu előkészítésére és arra utasítja, hogy az ügyet egyházmegyei közigazgatási bíróságunk elé terjessze be.

36. A radostyáni lelkész az 1917. évi tavaszi közgyűlésünk 33. számú s a radostyáni lelkészi fizetésre vonatkozó jkvi. pontjára utalással közgyűlésünknek jelenti, hogy e tárgyban az egyházközségi közgyűlés az 1917. évi augusztus hó 12-én tartott ülésében a következő szószerinti határozatot hozta: „az egyházközségi közgyűlés úgy határoz, hogy az eddigi rendes egyházi adót a hívek háromszorosan fogják fizetni és a lelkésznek s tanítónak háromszoros fizetés adatik, míg csak a jelenlegi drágasági állapotok lényegesen meg nem változnak. A háromszoros fizetés alatt, az egyház pénztárából ez idő szerint járó összes fizetés háromszorosa értetik.“ Lelkész megjegyzi e határozat kapcsán, hogy az így megajánlott háromszoros javadalmazást a díjlevél szerinti szolgáltatások folyó ára összegét csak akkor fedezné, ha nem csak az adófizetés, hanem a conventi adó-segély is háromszoros összegben adatnék ki. Ez irányelvek alapján reméli a fizetés rendezés kérdésének a végleges megoldását és a

bemutatott egyházközségi közgyűlési határozatra kéri egyházmegyei közgyűlésünk jóváhagyását.

Miután a bemutatott egyházközségi közgyűlési határozat 1917. évi augusztus hó 12-én hozatott s így az augusztus hó 23-án tartott egyházmegyei közgyűlésig még jogerőre nem emelkedhetett. Közgyűlésünk e lényegét érintő formai okból a bemutatott határozattal érdemlegesen nem foglalkozik, — amit egyébként azért sem állana módjában megtenni, — mert a közgyűlési határozatnak s az azt kísérő kérvénynek tartalma az adófizetésre vonatkozó összecszerű feltüntetéseket nem tartalmazza s ez okból a régi és új állapot tárgyilagos egybevetésére, megfontolt mérlegelésére s így érdemi elbírálásra a kellő előkészítés hiánya miatt is alkalmatlan.

37. Papp Lajos a sólti ref. egyházmegyéből, pályázat útján barczikai tanítóvá választatott meg s működését ottan 1917. évi márczius 1-én megkezdette. A megválasztott új tanító, működésének megkezdése után, azzal a kérelemmel fordult egyháza presbytériumához és közgyűléséhez, hogy — a világháboru okozta általános drágasági és rendkívül megnehezített megélhetési viszonyokra, valamint egyházmegyénk 1916. évi őszi közgyűlésének 24. jkvi. pont alatt hozott határozatában foglaltakra tekintettel — az egyház állítsa vissza az 1896. évi tanítói díjlevelet eredeti tartalmával és e díjlevél szerint szolgáltatassa ki részére a természetbeni és készpénzbeni járandóságokat, mert mostani tényleges javadalmazása felértékelve 738 korona csökkenést mutat az ő kárára. A kérelmet a barczikai egyház presbytériuma és közgyűlése — az iratokhoz csatolt együttes és összefoglaló jegyzőkönyv tanusítása szerint -- elutasította, mely határozatok ellen Papp Lajos tanító felebbezésnek veendő beadvánnyal fordult egyházmegyei közgyűlésünkhöz s kéri, hogy részére az 1896. évi díjlevél szerinti természetbeni járandóságok működése idejének kezdetétől fogva vagy természetben, vagy folyó megváltási árban szolgáltatassanak ki az

egyház által, a beadványban megjelölt időpontok szerint. A kérvényhez, az abban említett díjlevél, valamint a megválasztás alapját képező pályázati hirdetemény, illetve választási jegyzőkönyv, csatolva nincsennek.

Miután a hiányosan felszerelt ügyiratokból az tűnik ki, hogy a megválasztás a régi díjlevéltől eltérő új pályázati feltételek alapján történhetett s így a díjlevél alkalmazása s ezzel kapcsolatban a tanítói fizetések minősége és mértéke tárgyában támadt vita a tanító és az egyházközség között, — közgyűlésünk ez ügyet a E. T. V. t.-cz. 33. §-ának 5. és 6. pontjára tekintettel — megfelelő előkészítés és érdemi elbírálás céljából az egyházmegyei közigazgatási bíróság hatáskörébe teszi át.

38. Olvastatott Szekrényesy Berta borsodi lakos urhölgy kérvénye, a mely szerint a borsodi ref. egyháztól, családja részére sirhely engedélyezését kéri. Egyidejűleg ez ügyben a jelenlevő borsodi lelkész szóbeli jelentést tesz.

A közgyűlés megállapítja, miszerint a jelen-ügyben az elsőfoku érdemleges határozat hozatalára a borsodi ref. egyház presbytériuma illetékes. Mindazonáltal miután a kérelem közgyűlésünkhöz intéztetett, a következők figyelembe tartására utasítja az egyház presbytériumát:

Boldog emlékezetű Szekrényesy Árpád ur ugyis mint a borsodi ref. egyház főgondnoka, ugyis mint a felsőborsodi ref. egyházmegye volt tanácsbírája, egyházi tevékenységével hervadhatatlan érdemeket szerzett, ezért úgy az ő — mint az ő jogán Szekrényesy Berta önnagysága részére, — érdemeinek elismeréséül s kegyeletből a presbytérium díjmentesen szokásos diszsirhelyet jelöljön ki.

Egyben felhívja a presbytérium figyelmét, hogy fe-

lekezeti temetőjébe engedélyezhet másvallásúak eltemetetését is, de szigorúan megkövetelendő, hogy azok hozzátartozói oly temető jelvényeket nem állíthatnak fel, mely a temető felekezeti jellegét megváltoztathatná, vagy azt csak részben is elhomályosíthatná, sem ott oly cselekményeket nem gyakorolhatnak, mely a mi felekezetünk tagjait megbotránkozthatná.

39. Olvastatott a sajoszentpéteri ref. lelkészi hivatal, mint bérbeadó és Egry József és társa, sajoszentpéteri lakosok közt kötött haszonbéri szerződés, a lelkészi javadalomhoz tartozó ingatlanok bérbeadásáról.

A két példányu szabályszerűen kiállított szerződés jóváhagyott.

40. A finkei egyház lelkésze és tanítója részére 300 korona drágasági pótlékot állapított meg. Ezen határozatot a felsőborsodi ref. egyházmegye tavaszi közgyűlésén jóváhagyta. Kéri, hogy ezen összeg kielégítését rendkívüli adó kivetésével fedezhesse.

Közgyűlésünk a jelzett célra a rendkívüli adó kivetését a határozat tartamára engedélyezi. Kötelezi a kérvényező egyházat, hogy az adókivetést az esperesi hivatalnál bemutassa s jóváhagyassa.

41. A rakaczaszendi ref. egyház templom tetőzetének újra fedetése, továbbá kamratetőzetének kijavitása tárgyában kérvényt nyújt be. Az építkezési költségek fedezésére három holdnyi erdő fatermékének eladhatására engedélyt kér.

Közgyűlésünk az építkezésre, valamint az erdő fájának az eladására az engedélyt feltételesen megadja. Kötelezi azonban az egyházat, hogy az építkezésről a költségvetést jóváhagyás végett, az elnökségnek bemutassa. Utasítja továbbá arra is, hogy a fakiterme-

léshez az illetékes hatóság engedélyét kieszközölje.

42. A ládbesenyői, berentei, sajóbábonyi, felsőnyárádi, dövényi ref. egyházak, Bálint János berentei, Bárdos István sajólászlófalvi, Csapó János felsőnyárádi, Ifj. Kőrössy István rakaczaszendi ref. lelkészek; özv. Reho Jánosné sárospataki, Demeter Borbála alacscai, Ujlaki Vilma ungtihai, Bodnár Jolán sajószentpéteri, özv. id. Tóth Menyhértne miskolci lakosok papi árvák és özvegyek; özv. Urbán Bálintné sajószentpéteri, özv. Széchenyi Istvánné miskolci, özv. Bodnár Károlyné miskolci, özv. Alacs Dánielné barabási lakosok, — tanítók özvegyei bármely tárból segílyt kérnek.

A kérvények a segílyt osztó bizottságnak kiadatni rendeltetnek.

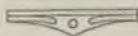
43. Közhirdetésre ajánltatnak:

a meszesi és rakacaszendi egyházak.

44. Az egyházlátogatói járások következőleg osztattak el: szentpéteri járásba megy: Elek József és Tóth József, a vadnai járásba: Molnár József és később választandó társa, bánvölgyi járásba: Kazay Géza és Pataky János, vámosi járásba: Szentmártoni Dániel és László Sándor, edelényi járásba: Barna Gyula és Tussay János.

45. Mindezen jegyzőkönyvi pontok:

meghitelesítették.

Birósági ügyek.

I.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvételett a felsőborsodi ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának Sajószentpéteren 1917. évi augusztus hó 23-án tartott ülésében.

A bíróság részéről jelen vannak: *Vadászy Pál* esperes egyházi, *Ragályi Béla* egyházmegyei gondnok, tárgyalást vezető világi elnök, *Botos József* (előadó), *Elek József*, *Barna Gyula*, *Kazay Géza* egyházi,- *Dr. Orbán Barna*, *Zsóry György*, *Bónis Aladár*, *Szatmáry K. Pál* világi tanácsbírák, *Dr. Nagy Barna* ügyész és világi főjegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

Felek részéről jelen vannak: *Négyessy Miklós*, *Négyessy Rezső*, *Fazekas Józsefné sz. Négyessy Erzsébet* és *Tóth János*.

Az egyház részéről jelen van: *Tóth Lajos*, mint a gondnok helyettese.

Tárgy: *Négyessy Miklós* és testvérei felebbezése, a nekészenyi egyház presbytériumának és közgyűlésének a templomi székek új rendezése tárgyában hozott határozatai ellen.

A tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitja és az ügy megjelölése után a jelen levő bírósági tagokhoz és a felekhez intézett törvényszerű felhívásra adott nyilatkozatok alapján megállapítja, hogy *Zsóry György* világi tanácsbíró ez ügyben, mint vizsgáló biztos járt el s ez okból az ügy eldöntésében részt nem vesz; megállapítja egyébként, hogy a többi jelenlévő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekeltségi eset fenn nem forog,

sem a felek részéről érdekeltségi kifogás nem emeltetett, miért is — az érdektelen bírák kellő számban lévén jelen — a bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelenti ki. Konstatálja, hogy a felek szabályszerűen megidézettek és hogy a törvényszerű felhívásra a felek részéről a bíróság illetékessége ellen kifogás nem tétetett.

Ezek után elnök elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását, mire az előadó a következőkben ismertette az ügy állását:

A nekézsenyi egyház az 1912-ik évben halaszthatatlanul sürgősnek találta a templom és torony külső-belső kijavíttatását és újrafedetését. Ezek keresztül vitelének elhatározásával egyidejűleg — az 1912. évi június 2-án tartott rendkívüli presbyteri gyűlés kezdeményezésére — a közgyűlés (1912. június 9-én, június 16-án és 1913. január 26-án tartott üléseiben) elhatározta a templomi székek kijavíttatását és a székjogok újrendezését is. Utóbbi tekintetben elvül fogadta el, hogy a rendezést a székjogok elárvereztetésének mellőzésével s a régi székjogok tiszteletben tartásával hajtja végre, de e mellett irányadóul veszi a renoválási költségekhez való mostani hozzájárulás mértékét és arányát is, miután a renoválási költségeket rendkívüli egyházi adó kivetéséből kellett fedeznie.

A presbytériumi és a közgyűlési határozatok mindannyiszor egyhangulag hozattak.

Az 1912. évi június 9-én tartott első közgyűlésben hozott határozat után június 15-én Négyessy Miklós és Jolán nekézsenyi lakosok — ott nem lakó testvéreik, mint a „Négyessy család“ nevében is, — beadványt intéztek a presbytériumhoz, kinyilatkoztatván, hogy mindannyian, tehát a külbirtokos testvérek is, a belbirtokosokra alkalmazandó kivetési kulcs szerint készek vagyoni adó arányában, a renováltatási költségekhez hozzá járulni ezuttal is, a mint mindenféle egyházi és iskolai terhekhez hozzájárultak a múltban is, mert a régi családi székükhöz való jogukat, maguk számára a jövőben is fentartani akarják s már előre is kéri, hogy e joguk ne háborgattassék az új székrendezésnél.

A renoválási munkálatok befejezése után, a templomi székek és székjogok újrendezését a presbyterium és egy vele együtt működő „szekosztó bizottság“ vette munkálatba s e célra egy tervezetet (5. számú ügyirat) dolgozták ki, melyet egyhangulag elfogadásra ajánlottak a közgyűlésnek a tervezetet aláíró bizottsági tagok és presbyterek. E tervezet az 1913. évi márczius hó 21-én tartott közgyűlésben hirdettetett ki azzal, hogy a meg nem elégedő egyháztagnak az ellen felebbezéssel élhetnek.

A székrendezési tervezet és az azt megerősítő presbyteri és közgyűlési határozatok ellen a „Négyessy család“ nevében Négyessy Miklós és testvérei -- kellő időben -- felebbezéssel éltek egyházmegyei közigazgatási bíróságunkhoz.

A felebbezők azért tartják sérelmesnek a székrendezést, mert annak keresztül vitelénél sem régi jogaik, sem az újabb terhekhez való hozzájárulásuk nem méltányoltattak, amennyiben a régi és ugyis kevés befogadó képességű s eddig kizárólagosan használt „családi“ székeikbe idegen új székjogosok rendeltettek be. Ugy a férfiak, mint az asszonyok székébe. Családi székük volt ugyanis a jobb oldali I. férfi és női szék s a bal oldali II. férfi és női szék. Az új székrendezés folytán pedig, a jobb oldali I. férfi székbe Tóth János -- akkori egyházgondnok, -- a baloldali II. férfi székbe Balogh Benjámint, Tamás Mihályt és Rigó Lajost, -- a jobb oldali I. női székbe pedig Tóth Jánosné, akkori egyházgondnok neje, -- a baloldali II. női székbe meg Tamás Mihályné, Rigó Lajosné és Berzy Istvánné rendeltettek be, miáltal a régi székjoguk és családi székük eddig kizárólagos használatában megháborítottak és attól megfosztattak.

E felebbezés folytán -- miután az ügy természete szükségessé tette, de meg a felebbező felek is kérték -- érdemi tárgyalás előtt, az egyházmegyei elnökség az ügyállás helyszíni megvizsgálása és felderítése végett, Svingor József egyházmegyei tanácsbírókat küldötte ki vizsgálóbiztosul a 207/1913 számú elnöki végzéssel. A helyszíni vizsgálat 1913. április 11-én fogantatosított s

a felvett jegyzőkönyv ennek eredményéről beterjesztetett.

A vizsgálat során a Négyessy család nevében Négyessy Miklós előadta, hogy a jobb és baloldali I. II. férfi szék, — valamint a jobb és baloldali I. II. női szék ki nem mutatható régi időtől fogva s kimutathatólag legalább is 1848 óta családi székük volt, azokat kizárólagosan használták s így akarják használni ezután is, annál is inkább, mert a szék rendezésnél az egyházközségi közgyűlés több ízben kimondotta, hogy a régi jogokat tiszteletben tartja, ha a régi székjogosok az új építkezési költségekhez is megfelelő arányban járulnak hozzá. Már pedig a Négyessy család tagjai együttesen — úgy személyi, mint vagyoni adóban — tetemesen járultak hozzá az új költségekhez s a legtöbbet fizetők között harmadik helyen állanak 642 korona 46 fillér kivetési összeggel.

Ugyanezen vizsgálat során a presbytérium tagjai viszont előadták, hogy a székrendezési jegyzőkönyvet a székosztó bizottsági tagok és a velök együtt működő presbyterek egyhangulag fogadták el — s hogy a Négyessy családot régi székéből az új jogosultak belehelyezése által nem szorítják ki, mert a családnak csak egy férfi és két női tagja lakik Nekézsenyben, míg a többi testvérek helybeli birtokosok ugyan, de nem laknak helyben s aztán e család tagjainak jövőre is csak számbeli apadását lehet várni, mert két testvér kivételével a többiek katolikus vallásuakkal kötöttek házasságot. Különben is a Négyessy család eddig sem használta a vitás templom-széket, mint „családi széket“ kizárólagosan, hanem e székek, mint „urak széke“ — a Nekézsenyben lakó avagy oda beköltözködő mindenkori nekézsenyi uri családok (Ágoston, Miskolczy, Kerepessy, Zsóry, Négyessy stb.) közös használatára állottak s ily címen használja azt jelenleg Császárné Péter Vilma urnő is. Egyébként a szék rendezésnél a régi jogok tiszteletben tartása mellett elvül mondatott ki az is, hogy az új építkezési, illetve a renoválási költségekhez való hozzájárulás mértéke is hasonlóan irányító szempontul vétetik. Elvi álláspontul vallja a presbytérium azt is, hogy az új rendezésnél kizárólagos székjogot senkinek sem hajlandó biztosítani.

A vizsgáló biztos ezuttal még megállapította, hogy a templomban a régi székek a helyükön hagyva javítottak ki s hogy csupán két új női szék építtetett s még egy új karzat 35 éven aluli házas férfiak részére. Megállapítja továbbá a kivetési lajstrom alapján, hogy az új építkezési költségekhez Balogh Benjámint 798 korona 40 fillérrel, Császárné Péter Vilma úrnő 646 korona 58 fillérrel, az összes Négyessy testvérek (heten) együtt 642 korona 46 fillérrel, Tóth János (akkori egyházigazgató) 512 korona 10 fillérrel, Tóth Lajosné 442 korona 35 fillérrel járultak.

Ilyen ügyállás alapján tárgyalta a Négyessy testvérek által közbevetett felebbezést a felsőborsodi ref. egyházmegye közigazgatási bírósága Bánfalván 1913. évi augusztus hó 27-én tartott ülésében, amelyen a felebbező felek nem jelentek meg, a megjelent Tóth János és Balogh Benjámint pedig a hozzájuk intézett bírói kérdésekre azt adták elő, hogy a vitás székek egyenként 3—4 személyt képesek befogadni, — továbbá azt, hogy a templom szűk arra, hogy benne a szükséghez képest kellő számú új székek lennének elhelyezhetők.

Ilyen ügyállás alapján ítélte akkor az egyházmegyei közigazgatási bíróság, a felebbezés elutasításával az új székrendezést meg erősítette.

Ezen ítélet ellen Négyessy Rezső és társai felebbezéssel éltek s ennek folytán az egyházkerületi közigazgatási bíróság a Miskolcon 1913. évi október hó 8. napján tartott ülésében, az ügy érdemének érintése nélkül, pusztán formai okokból, — az ugyanott 1914. évi július hó 4-ik napján tartott ülésében pedig érdemben bírálta el az ügyet s ennek alapján az egyházmegyei közigazgatási bíróság ítéletét a V. t.-cz. 116. §-a alapján feloldotta, — egyházmegyei bíróságunkat új ítélet hozatalra s ezt megelőzőleg a tényállásnak abban az irányban való felderítésére utasította, hogy:

1., az u. n. „uri székek“ kizárólag a Négyessy család, illetőleg e család jogelődjeié voltak-e, melyekben más családok vagy egyének csak a Négyessy család engedelmével jártak?

2., A Négyessy család külbirtokos tagjai a rájuk, mint ilyenekre eső adónak négyszeresével — mintha helyben lakók lettek volna — járultak-e a templomi építés költségeihez?

3., Ha a székrendezésnél a hozzájárulási arány is figyelembe vétetett: Tamás Mihályné, Rigó Lajosné, Berzy Istvánné mily alapon helyeztettek az első u. n. „uri“ székbe?

A feloldó végzés alapján, egyházmegyei bíróságunk elnöksége a 207/1913 számú végzéssel elrendelte a helyszíni vizsgálatot a tényállásnak az előbb megjelölt irányban való felderítésére s egyidejűleg felhívta a feleket ez irányu bizonyítékaik előterjesztésére s kiküldötte Bartha Mihály egyházi és Zsóry György világi tanácsbírákat vizsgáló-biztosokul. Ezek közül Bartha Mihály tanácsbíró a helyszíni megjelenésben akadályozva lévén, — az 1914. évi december hó 22-ik napjára kitűzött pótvizsgálatot a helyszínen egyedül Zsóry György világi tanácsbíró foganatosította, — megidézővén arra az érdekelt feleket és a bejelentett tanukat. Kiküldött vizsgálóbiztos a vizsgálat eredményéről az 52-es szám alatt csatolt jegyzőkönyvben számolt be.

A felek előterjesztései s ajánlott bizonyítékaik figyelembe vételével lefolytatott pótvizsgálat anyaga a vizsgálat tárgyát képező kérdésekre a következőkben összegezhető:

Ad.: 1. A vitás székeket a Nekézsényben lakó mindenkori „uri“ családok tagjai (Ágoston, Kerepessy, Miskolcзы, Zsóry, Négyessy stb.) közösen avagy egymást időbelileg követőleg használták. A Miskolcзы, Zsóry és Négyessy családok a leányágon történt időnkénti összeházasodás folytán vérszerinti atyafiságban állottak. Császárné Péter Vilma urnő Kerepessy Annától, Négyessy Barnabástól és Zsóry Gyulától egyaránt kapta a vitás női székekben való ülésjog felajánlását. A kihallgatott tanuk arról nem tudnak, hogy bármelyik uri családnak és éppen a Négyessy családnak a vitás székekben valamikor „kizárólagos“ székjoguk lett volna. A hagyomány szerint e székeket Ágoston István készíttethette, más versió szerint pedig Pápay Krisztina és Anna.

Ad.: 2. A Négyessy család külbirtokos tagjai, a templom és torony javítás költségeihez kivetett rendkívüli adóból, nem a 25 %-os hanem a helybenlakókra alkalmazandó teljes adókulcs szerint rovatnak meg vagyoni adóval — úgy a helyben lakók, mint a helyben nem lakók. A kirótt adót azonban e kulcs szerint a külbirtokos Négyessyek mindeddig nem fizették ki, sőt a kivetett adó behajtását jogorvoslat közbevetésével akasztották meg.

Ad.: 3. Tamás Mihály 248 korona 25 fillérrel, Rigó Lajos 215 korona 54 fillérrel, Berzy István pedig 217 korna 50 fillérrel lett megróva, a kivetett rendkívüli adóból. Rajtuk kívül — nem említve itt újból az alap eljárás során már felsorolt legtöbb adót fizetőket, — egyedül Dédesi István fizetett több rendkívüli adót. Utóbbi azonban a régi székjogával meg van elégedve. Elől nevezettek tehát a legtöbb adót fizetők között a sorrendben következnek.

A Négyessy család tagjai a vizsgálat során újabb beadványaikban is hangoztatják régi jogaikat s különösen a Zsóry, a Kerepessy és Miskolczy családokkal való vérségi összeköttetést, azonban hiteles okmányokkal és család-fával ezt nem igazolják. Erre az összeköttetésre alapítják, a családi-székekhez való joguk eredetét. Az ellenérdekű új székjogosok viszont az újabb hozzájárulás magasabb mértékét kérik a székrendezésnél s jogaik elbírálásánál figyelembe venni. A presbytérium és székosztó bizottság tagjai pedig ismételt beadványokban a Tóth János volt egyházigazdának e tisztségben szerzett s megkülönböztetésre méltó érdemeit emelik ki és kérik különösen méltányolni, az új székjogok osztásánál.

Az ügyállás ezek szerint történt előadói ismertetése után a tárgyalástvezető elnök felhívta a jelen volt feleket észrevételeik, nyilatkozataik s esetleges újabb bizonyítékaik előterjesztésére.

Elnöki felhívás után Négyessy Rezső elő adta, hogy anyai ágon szépnagyatyjuk Miskolcy Miklós volt, aki szintén anyai ágon a Pápay családból származott. Ennek a Miskolcy Miklósnak leá-

nyát: Teréziát vette nőül nagyatyjuk, Négyessy Miklós s ennek özvegye költözött 1847-ben gyermekeivel együtt Nekézsenybe s ettől fogva gyakorolta a Négyessy család, a lány-ágon, fentiek szerint származtatott szék jogát. E rokonsági kapcsolat igazolására, az iratokhoz csatolás végett beadta a 65-ös szám alatti magánjegyzeteit. Kifogásolta, hogy a székrendezés megállapításban részt vett presbyterek és székosztó bizottsági tagok, valamint az új székjogosok egymással családi összeköttetésben állanak s ez oknál fogva, érdekelteknek tekinthetők.

Az ellen-érdektiek kérték a székrendezés megerősítését.

Elnöki kérdésre a Négyessy család képviselőjében, Négyessy Rezső kijelentette, hogy a külbirtokos családtagok az egyházi terhekhez csakis a 25 %-os alapon hajlandók ezentúl hozzájárulni.

Ezek után az elnök a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánítja és a zárt ülésben tartott tanácskozás után nyílt ülésben kihirdette a bíróság egyhangulag hozott következő

i t é l e t é t :

Az egyházmegyei közigazgatási bíróság a felebbezést elutasítja és a presbytériumi és közgyűlési határozatokkal elfogadott templomi székrendezést azzal a változtatással és kiegészítéssel hagyja helyben, hogy Tóth Jánost az I. férfi székben és Tóth Jánosnét az I. női székben a Négyessy család tagjaival közös székjog csupán saját személyükhöz kötötten illeti meg, — a felebbező feleket pedig, a felmerült és 50 koronában megállapított eljárási költség viselésére s annak 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett, az egyházmegyei közigazgatási pénztárba való befizetésére egyetemlegesen kötelezi.

I n d o k o k :

Az egyházmegyei közigazgatási bíróság az ítélezés alapjául szolgáló ügyállásból nem látta bebizonyítotttnak, a felebbezők által a jogaik alapjául vitatott azt a tényt, hogy a vitás I. férfi és

női, — II. férfi és női templomi székek akár a felebbező Négyessy családnak, — akár e család által jogelődiként felhívott Pápay avagy Miskolczy családoknak „kizárólagos“ és a szó igazi értelmében vett „családi“ székeik voltak. A székjogok eredete és az abban való jogutódlás kérdése az erre vonatkozó régi székrendezési iratok hiányában okmány-forrásokból nem tisztázható és nem bizonyítható. A székjogok tényleges gyakorlásának külső tényére nézve, egyébként felderített ügyállásból pedig a bíróság tényként csak azt ismeri fel és állapítja meg, hogy a vitás templomi székeket — hol egy időben közösen, hol időrendileg egymást követőleg — használták a mindenkori nekézsenyi, sőt a filiális Sánta községbeli uri familiák is, mint „urak székét“. Így használták azt a Pápay, Kerepessy, Ágoston, Miskolczy, Zsóry, Négyessy stb. családok. A tanuvallomásokból megállapítható és a felebbezők által is vitatott az a tény, hogy egyik familiába a lány ágon egy másik familia férfi tagja beházasodott s ez által a már székjogos családdal egy, addig még nem székjogos familia vérszerinti atyafiságba keveredett — önmagában elégtelen a — helyes jogfelfogás szerint a család fő ágán, illetve a férfi ágán való jog átháramlást feltételező — jogutódlási kapcsolat megállapításához, valamint ahhoz is, hogy az így használt templomi székek jogilag „családi székek“ s ekként kizárólagos jogosultság tárgyaivá minősítsenek. Pláne akkor, amikor a székjogok természete és jogi eredete egyébként biztossággal fel nem deríthető. Ezek megfontolása mellett úgy találta a bíróság, hogy a vitás székek nem mint családi székek, hanem mint a mindenkori nekézsenyi és sántai protestáns uri familiák által közösen használt „uri székek“ állottak azok rendelkezésére.

Miután pedig az uri családok Nekézsenyben számban megfogytak, illetve onnan elköltözködtek, — miután az egyedül ott maradt Négyessy családnak is csak egyetlen férfi tagja lakik ez idő szerint Nekézsenyben és csak az gyakorolja szék-jogát és miután a katolikus vallásuakkal való összeházasodás folytán e családban jövőre is csak számbeli apadás várható: — indokoltnak látja a bíróság, hogy az áldozatos új kiadásokat igénylő templomi építke-

zésekkel kapcsolatosan a székrendezés úgy vitetett keresztül, hogy a régi jogosultakkal többé be nem töltött uri székekbe érdemes új jogosultak helyeztetek be a régi jogosok közül még ottlakó Négyessy család tagjaival közös székjoggal.

Ekként a Négyessy család meghagyatott a nekézsényi uri családokkal régen közösen használt székjoga gyakorlatában s maga az a körülmény, hogy ezt a jogot az új székrendezés folytán a jövőben ujonnan jogosított társaival fogja közösen gyakorolhatni, — a Négyessy család régen gyakorolt székjogának szükséges terjedelmét nem korlátozza s ez az új székjog-rendezés rájuk nézve jogfosztással nem jár és nincs ellentétben a régi jogok tiszteletben tartását hangoztató székrendezési közgyűlési határozatok szellemével.

Annál kevésbé sérelmes a Négyessy családra az új székrendezés, mert az imént említett székrendezési közgyűlési határozatok a régi jogok mellett számba veendő és értékelendő másik tényezőnek és szempontnak ismerték fel és fogadták el az építkezési költségekhez való új hozzájárulások mértékét is. E tekintetben pedig a kivetési iratokból a vizsgálat megállapította, hogy az új székjogosok mindenike a sorrendben elől következő legtöbb adófizetők közé tartozik, akiket a Négyessy család adó-tétele csakis a külbirtokosokra is teljes adókulcs alkalmazásával eszközölt kivétel mellett és így is csak akként előz meg a sorrendben, ha a hét önálló és külön családot alkotó tagból álló Négyessy familia hozzájárulási összege együttesen szerepeltetik, mintha azt egyetlen önálló családfő fizetné. Ám a Négyessy család e kivételes és kedvezményes tekintetbe vételre alig számíthat többé azon ténye után, hogy a külbirtokosok közbevetett jogorvoslattal akasztották meg az érdemül felhivogatott „négyszeres“ adókivetés behajtását, — sőt a bírósági ülésen feltett elnöki kérdésre világosan kijelentették, hogy a jövőben kizárólag csakis a 25%-os alapon hajlandók az egyházi adóterhekhez hozzájárulni. Ily körülmények között egyedül a régi jogok magára maradt címére támasztható a Négyessy család igénye, — ez pedig a székrendezés során kellően méltányol-

tatott, amikor továbbra is meghagyattak az I. férfi és női szék Tóth Jánossal és nejével közös használatában.

Viszont helyesnek kell felismerni az egyház által elvi szempontul vett azt az álláspontot is, a mely megkülönbözteti és kivételesen méltányolni akarja azokat az érdemeket, a melyeket Tóth János az egyház körül gondnoki tiszte alatt szerzett s a melyeket a gyülekezet osztatlan elismeréssel értékel és értékeltetni óhajt az egyházi többség által is. Erre tekintettel jóvá kellett hagyni Tóth Jánosnak az I. férfi és Tóth Jánosnénak az I. női székbe való behelyezését. Miután azonban az egyház Tóth Jánosnak szorosán vett személyes érdemeit látta méltánylandónak — helyes és indokolt az erre tekintettel adott székjog gyakorlatának pusztán a Tóth János és neje személyére való korlátozása és személyükhöz való kötöttségének kimondása.

A felebbezők által a székosztó bizottsági tagokra és a presbyterekre vonatkozólag felvetett és a rokonsági összeköttetésre alapított érdekeltségi kifogást a bíróság azért nem vehette figyelembe, mert a székredezést a székosztó bizottság és a presbyterium csak előkészítette a tervezet kidolgozásával, de maga a rendezés egyházközségi közgyűlési határozaton alapszik. Ily értelemben pedig az érdekeltséget vitatni már lehetetlenül szélső kifogás, mert a közgyűlést az egyháztagnok összessége alkotja s így egy általános székredezésnél a közgyűlési határozatban való részvétel miatt az egész gyülekezet érdekeltsége volna felvehető.

Miután a kifejtettek szerint a székredezés keresztül vitele az áldozatos új építkezésekre és a templomi belső átalakítási munkálatokra tekintettel időszerűnek és szükségesnek ismerendő fel — és miután a rendezés keresztül vitelénél alapul vett kettős elvi szempont helyessége nem kifogásolható s a keresztül vitt rendezés ezzel ellentétben nem áll: — a szék rendezést megerősítő közgyűlési határozatot — a rendelkező részben foglalt kiegészítéssel — helybenhagyni és a felebbezés elutasításával a rendelkező rész szerint itélni kellett.

Az eljárási költségekben való marasztalás sikertelen felebbezés következménye.

A kihirdetett ítéletben a jelen volt Tóth János volt egyházközségi gondnok megnyugodott, — Négyessy Rezső és Négyessy Miklós pedig úgy a maguk, mint a Négyessy család nevében az ellenfelebbezést jelentettek be és kérték, hogy az ítélet velük írásban közöltessék s felebbezésüket az ítélet vételétől számított 15 nap alatt írásban is indokolhassák.

K. m. f.

Vadászy Pál

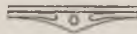
esperes, egyházi elnök.

Ragályi Béla

e. m. gondnok, világi elnök.

Dr. Nagy Barna

világi főjegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

II.

A disznóshorváti belhivatalnokok fa- és munka váltság ügye.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvételett a felsőborsodi ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának Sajószentpéteren 1917. évi augusztus hó 23-án tartott ülésében.

A bíróság részéről jelen vannak: *Vadászy Pál* esperes egyházi, *Ragályi Béla* egyházmegyei gondnok, tárgyalást vezető világi elnök, *Botos József*, *Elek József*, *Kazay Géza* egyházi, — *Dr. Orbán Barna*, *Zsóry György*, *Bónis Aladár* világi tanácsbírák, *Dr. Nagy Barna* ügyész, világi főjegyző, mint előadó és mint jegyzőkönyvvezető.

Felek részéről jelen vannak: *Barna Gyula* lelkész, *Kőrösy*

Antal tanító, mint felebbező felek, — az egyház részéről pedig *Vé-
csey Ferencz* gondnok, *Gál István* és *Kiss Varga András* presbyterek.

Tárgy: Barna Gyula és Körösy Antal disznóshorváti belhiva-
talnokok felebbezése a fa- és közmunka kiszolgáltatása, illetve
megváltása tárgyában hozott egyházközségi közgyűlési határozat
ellen.

A tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitja s az ügy megjelölé-
se után a jelenlevő birósági tagokhoz és a felekhez intézett törvény-
szerű felhívásra adott nyilatkozatok alapján megállapítja, hogy Barna
Gyula egyházi tanácsbíró, mint érdekelt ügyfél — az ügy eldönté-
sében részt nem vehet; — megállapítja egyébként, hogy a többi
jelenlevő bírák ellen sem hivatalból figyelembe veendő érdekelttségi
eset fenn nem forog, sem a felek részéről érdekelttségi kifogás nem
emeltetett, miért is — az érdektelen bírák kellő számban lévén
jelen — a bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelenti ki. Kons-
tatálja továbbá, hogy a felek szabályszerűen megidézettek és hogy
törvényszerű felhívásra a felek részéről a bíróság illetékessége el-
len kifogás nem tétetett.

Ezek után elnök elrendeli az ügy érdemleges tárgyalását, mi-
re előadó a következőkben ismertette az ügy állását.

A disznóshorváti lelkész és tanító együttes felebbezéssel tá-
madták meg a disznóshorváti egyházközségi közgyűlés által 1917.
évi június hó 17-ik napján hozott azon határozatot, mely a feleb-
bező feleket elutasította azon kérelmükkel, hogy a díjlevél szerin-
ti fa- és közmunka járandóság az 1917. évre s ezentul mindig
ne az eddigi conventi alacsony értékelés szerinti megváltási árban
hanem vagy természetben, vagy pedig folyó megváltási árban szol-
gáltattassék ki részükre az egyház által.

A felebbezés írásban adatott be részletes indokolással s az
ügyállást megvilágító presbyteri és közgyűlési határozatokkal, va-
lamint a helyi fa- és munkáarak jelenlegi alakulásait feltüntető —
hatósági és magán felek által adott -- tanusító iratokkal együtt.

Ezekből az tűnik ki, hogy az 1909. évi december hó 12-én tartott presbyteri ülésben létre jött megegyezés, mely egyházmegegyeileg is megerősítettett — csakis a rozs járandóság megváltási árát szabályozta és azt 14 korona 40 fillérben állapította meg hektoliterenként. A fa- és közmunkaváltság kérdése egyezségileg ekkor a belhivatalnokok és az egyház között nem rendeztetett.

A rendezés elmaradásának meg nem cáfolt okául és indokául felebbező belhivatalnokok azt adják elő, hogy a fa- és közmunka járandóság pénzbeli megváltása címén a rozsra vonatkozó megegyezés idején az egyház nem volt hajlandó magasabb árat adni a conventi értékelésnél, — ezt viszont a belhivatalnokok nem voltak hajlandók elfogadni kötelező egyezségi megoldás gyanánt. Így történt, hogy — a biráskodást kerülendő s az egyház belbékéjét kimérendő — kényszerű helyzetükben továbbra is felvették a conventi értékelés szerinti fa- és közmunka árakat, amint azt az egyház egyoldalú elhatározással tényleg kiszolgáltatta. Ez az állapot áll fenn jelenleg, amit felebbező felek azért is türtek, mert a háboru előtti időben a fa- és közmunka árak nem voltak aránytalanul magasabbak a conventi értékelés szerinti áraknál.

Igy kapott eddig a lelkész 30 napi szántásért 180, — 120 szekér trágya kihordásáért 120, — egy méter vegyes fáért behozatallal 7 korona, — 35 lány napszámért 35 korona, — kaszálásért és hordásért átalányban 58 korona megváltási összeget, — a tanító pedig 20 napi szántásért 120, — 60 szekér trágya kihordásáért 60, — 1 méter vegyes fáért behozatallal 7 korona, — kaszálásért és hordásért átalányban 29 korona 80 fillér megváltási összeget.

Ezzel szemben a munkabizottság által jelenleg megállapított helyi napszámok jóval magasabbak, — átlagban kétszeresen, ámde a felebbezéshez csatolt szavahihető intelligens emberek által kiállított tanusítványok szerint a hivatalosan megállapított áron sem ígás, sem kézi napszám nem kapható, hanem a tényleges napszámot többszörösen magasabb árban kell kiszolgáltatni, hogy munkaerő kapható legyen. (Pl. egy napi szántásért egy iga után 20 korona, — kaszálásért 5 korona, — kapálásért koszt nélkül

női napszámosnak 5 korona, — egy méter vegyes dorong és gally fa helyszini ára a legközelebbi ormos-pusztai erdőben 16 korona 10 fillér stb.)

Miután tehát ezek szerint a háboru a fa- és a munkaárak terén is előre nem látott aránytalan változásokat és drágulásokat idézett elő s miután a disznóshorváti belhivatalnokokat mindezek annál érzékenyebben sujtották, mert a rozs járandóság tekintetében a mai árviszonyokkal szemben nagyon is alacsony értékelésű megváltási egyezsége léptek; — az 1917. évi június hó 10-én tartott presbyteri ülésben megokoltnak és időszerűnek látták azt kérni az egyháztól, hogy a fa- és közmunka conventi értékelés szerinti megváltási összegét a folyó évre és folytatólag ezután is méltányosan felemelt összegben — avagy természetben illetve mindenkori folyó árban szolgáltatassa ki. A presbytérium a kérelem jogosultságát elismerte ugyan, ámde az érdemi határozat hozatalt a közgyűlésre háritotta át.

Igy jött létre az 1917. évi június hó 17-ik napján tartott egyházközségi közgyűlésben a felebbezés tárgyát képező elutasító közgyűlési határozat, mely az elutasítás indokául a mostani általános nehéz s így az adózó egyháztagokat is érintő megélhetési viszonyokat, — a fa járandóság megtagadásának különös indokául pedig azt hozza fel, hogy a belhivatalnokok a Borsodi szénbányák részvénytársaságtól ugyis élveznek köszénjárandóságot s így a díjlevél szerinti fa járandóságra nincsenek rászorúva s egyébként is úgy a lelkésznek, mint a tanítónak a fa- és közmunka árak felemelése nélkül is meg van a megélhetési módjuk.

Lelkész és tanító ez ellen a határozat ellen éltek együttes felebbezéssel és kérik a díjlevélszerű jogaikat sértő közgyűlési határozat megsemmisítését s egyben az egyháznak arra való kötelezését, hogy a díjlevélszerű fa- és közmunka járandóságaikat vagy természetben, vagy pedig mindenkori folyó árban szolgáltatassa ki már az 1917. évre is.

Az ügy előadói ismertetése után a bíróság elnöke felhívta a

jelenlevő feleket nyilatkozataik és esetleges bizonyítási avagy egyéb indítványaik előterjesztésére, — mire a felek kijelentették, hogy újabb előadni valójuk nincs.

Ezek után az elnök a tárgyalást befejezettnek nyilvánítja és a zárt ülésben tartott tanácskozás után nyílt ülésben kihirdeti a bíróság által egyhangulag hozott következő

i t é l e t e t :

Az egyházmegyei közigazgatási bíróság a disznóshorváti egyház közgyűlésének 1917. évi június hó 17-ik napján hozott felebezett határozatát megváltoztatja, illetve megsemmisíti és kimondja, hogy a lelkészt és tanítót a díjlevélszerű fa- és közmunka járandóság vagy természetben, vagy pedig a mindenkori folyó értékelés szerinti megváltási árban illeti meg s azokat az egyház már az 1917. évre is s azontul is folytatólagosan végrehajtás terhe mellett így köteles kiszolgáltatni részükre a törvényes határidőben — s végül végrehajtás terhével arra kötelezi az egyházat, hogy az esperesi kiküldött kiszállásával felmerült 12 korona költséget az egyházmegyei közigazgatási pénztár részére 15 nap alatt térítse meg.

I n d o k o k :

Az ítélkezés alapjául szolgáló tényállás adatai szerint a disznóshorváti egyház és annak behivatalnokai között a fa- és a közmunka járandóság lerovása és kiszolgáltatása tekintetében a kölcsönösen kötelező erejű díjlevéltől eltérő érvényes rendezés sem egyházhatósági uton, sem a felebbező behivatalnokokat saját személyükre nézve kötelező erejű magán egyezség formájában eddig létre nem jött s így e kérdésben a jogok és kötelezettségek tekintetében a díjlevél eredeti tartalma az irányadó. Az a körülmény ugyanis, hogy a behivatalnokok a békesség kedvéért ellentmondással türték idáig, hogy az egyház a fa- és közmunka járandóságot az egészen más célt szolgáló alacsony conventi értékelés alapján szolgáltatotta ki részükre, — kifejezett joglemondás hiányá-

ban a díjlevél rendelkezéseinek automatikus megváltoztatására s a belhivatalnokokkal szemben egyoldalú jogcsonkításra nem vezethet. Következésképp a belhivatalnokokat a fa- és közmunka járandóság természetben vagy pedig mindenkori folyó megváltási árban illeti meg.

A kifejtetteknél fogva a disznóshorváti egyházközség felebbezett közgyűlési határozatát, miután az az élő és kötelező jogszabályokba ütközik és a belhivatalnokok díjlevél szerű jogos érdekeit sérti; — megváltoztatni, illetve megsemmisíteni kellett és a bíróság a hasonló vitás esetekben kifejlődött egyházi bírósági joggyakorlat szellemében a rendelkező rész szerint ítélte.

A költségekben való marasztalás a sikeres felebbezés folyamánya.

Jelen ítélet a jelen volt felek előtt élő szóval kihirdettetett s abban a felebbező felek megnyugodtak, — az egyház képviselőjében megjelent kiküldöttek pedig az ítélet ellen felebbezést jelentettek be és kérték, hogy az ítélet írásban is közöltessék.

K. m. f.

Vadászy Pál

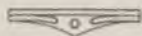
esperes, egyházi elnök.

Ragályi Béla

e. m. gondnok, világi elnök.

Dr. Nagy Barna

világi főjegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

III.

Az időszaki tanács megalakítása.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett a felsőborsodi ref. egyházmegye közigazgatási bizottsága részéről Sajószentpéteren 1917. évi aug. hó 23-án tartott ülésében.

Jelen voltak: *Vadászy Pál* esperes és *Ragályi Béla* egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: *Botos József*, *Elek József*, *Barna Gyula*, *Kazay Géza* papi, *Zsóry György*, *Bónis Aladár*, *Dr. Orbán Barna* világi tanácsbírák, *Szentmártoni Dániel* a bíróság jegyzője.

Bíróság az időszaki tanácsot megalkotja s abba egy évi időtartamra megválasztja:

I. Elnökségen kívül rendes tagokul: *Botos József*, *Barna Gyula*, *Zsóry György* tanácsbírákat; póttagokul: *Molnár József*, *Bónis Aladár*, *Dr. Görgey Sándor* tanácsbírákat.

II. Elnökségen kívül rendes tagokul: *Elek József*, *Miklós Ödön*, *Dr. Orbán Barna* tanácsbírákat; póttagokul: *Kazay Géza*, *Szatmári K. Pál* tanácsbírákat s az elválasztandó új tanácsbírókat.

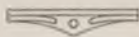
Mely jegyzőkönyv felolvastatván, hitelesítettik.

K. m. f.

Vadászy Pál
esperes, egyházi elnök.

Ragályi Béla
e. m. gondnok, világi elnök.

Szentmártoni Dániel
jegyző.

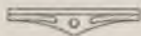
Mindezen jegyzőkönyvi pontokat jegyezték:

Szentmártoni Dániel papi főjegyző: 1., 2., 3., 4., 5., 8., 9., 10., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 20., 21., 22., 43., 44., 45. pontokat és a III-ik bírósági ügyet.

Dr. Nagy Barna világi főjegyző: 6/a, 6/b, 11., 32., 33., 34., 35., 36., 37. pontokat és az I-II-ik bírósági ügyet.

Bartha Gyula papi aljegyző: 7., 19., 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31. pontokat.

Benőcs Zsigmond: 12., 38., 39., 40., 41., 42. pontokat.

A jegyzőkönyv rövid tartalma.

1. Esperesi ima.
2. Egyházmegyei gondnok megnyitó beszéde.
3. A gyűlés tartás engedélyezése.
4. Esperesi jelentés tudomásul vétele.
5. Távollevők igazolása.
- 6/a. Papi főjegyzői és aljegyzői állás betöltése.
- 6/b. Papi főjegyző székfoglaló beszéde.
7. Papi tanácsbírói állásra a szavazás elrendeltetik.
8. Egyházkerületi képviselők kiküldetnek.
9. Sajókápolnára lelkészül Cseh József beerősítettik.
10. Borsodszakácsiba Szabó Lajos lelkészül beerősítettik.
11. Ja'ab István s.-lelkész Sajókápolnára bekebeleztetik.
12. Osváth József s.-lelkész Borsodra helyeztetik.
13. Kebelbeli egyházak a pataki főiskolára kivetendő összegek pontos befizetésére utasítatnak.
14. Isteni tiszteletek ellenőrzése egyházlátogatókra bizatik.
15. A s.-lelkészek javadalmazására vonatkozó conventi határozat tudomásul vétetik.
16. Az özvegyi és árva illetmények felemelése véleményeztetik.
17. A hősi halált haltak özvegyeinek anyakönyvi kivonata díjmentesen kiadandó.
18. Az állami anyakönyvek betekintheséről szóló miniszteri rendelet tudomásul vétetik.
19. A dunamelléki egyházkerületnek a szórványok gondozására vonatkozó munkálata elfogadásra ajánltatik.
20. A stóla-ügy korszerűen rendeztetik.
21. A vagyonleltárak kiigazítására presbytériumok felhivatnak.
22. Supplicáció vissza állítása feltételeesen véleményeztetik.
23. Tanügyi bizottság jegyzőkönyve felolvastatik. Tanügyi jelentésekre vonatkozó határozatok.
24. Egyházmegyei tisztviselők napi díjai felemeltetnek.
25. Kazay Géza tanügyi bizottsági tag lemondása tudomásul vétetik, helyére Bartha Gyula beválasztatik.
26. Küldöttség jelentése a radostyáni lelkész beiktatásáról tudomásul vétetik.
27. Györy Vilma Sajókázára II-od tanítóul véglegesen beerősítettik.
28. Papp Lajos barczikai tanító véglegesen beerősítettik.

29. A dédesi tanítói faügy békés elintézése tudomásul vétetik.
30. A finkei tanító drágasági pótlék ügyének békés elintézése tudomásul vétetik.
31. Varga Imre és Bárdos István lelkészeknek az egyházmegyei levéltár feltárazásáért köszönet szavazzatik.
32. A „Szuhay“ siremlék-bizottság jelentése tudomásul vétetik.
33. Kovács Gusztáv a vadnai tanítói állás elfoglalására utasítottatik.
34. A mályinkai egyház ingatlan eladási ügye a presbytériumnak érdemleges határozat hozatal végett visszaadatik.
35. Batta József f. kelecsényi lelkész fizetés rendezés iránti kérvénye megfelelő eljárás végett visszaadatik.
36. Svingor Jenő radostyáni lelkész fizetés rendezés iránti kérvénye — formai okból — elutasítottatik.
37. Papp Lajos barczikai tanító fizetés rendezés iránti kérvénye a közigazgatási bíróság hatáskörébe utasítottatik.
38. Szekrényessy Berta családi-sírhely engedélyezése iránti kérvénye elintéztetik.
39. A sajoszentpéteri lelkészi ingatlan bérbeadása jóváhagyatik.
40. A finkei egyház rendkívüli adó kivetésére engedélyt kap.
41. A rakaczaszendi egyház építkezés és erdőkitermelés iránti kérvénye jóváhagyatik.
42. Segélykérvények a segélyosztó bizottságnak kiadatnak.
43. Közhirdetésre ajánlott egyházak.
44. Az egyházlátogatói járások elosztása.
45. Jegyzőkönyvi pontok hitelesítettnek.

Birósági ügyek.

1. Nekézsenyi templomi székper.
2. A disznóshorvati belhivatalnokok fizetési ügye.
3. Időszaki tanács megalakítása.

